

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษากระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศ สามารถประมวลสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยตามลำดับหัวข้อต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร และกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ
 - 1.1 ความหมายของการบริหารและกระบวนการบริหาร
 - 1.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ
 - 1.3 แนวคิดกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามวัตถุประสงค์คณะลูกเสือแห่งชาติ
2. การบริหารกิจกรรมลูกเสือ
 - 2.1 ความหมายของกิจกรรมลูกเสือและการบริหารกิจกรรมลูกเสือ
 - 2.2 แนวทางการปรับปรุงการบริหารงานของสำนักงานการลูกเสือและกิจกรรมนักเรียน
 - 2.3 กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือไทย
 - 2.4 สภาพกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือของเขตพื้นที่การศึกษา
 - 2.5 สภาพกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยต่างประเทศ
4. สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร และกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ

1.1 ความหมายของการบริหารและกระบวนการบริหาร

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการบริหารไว้หลายท่าน ดังนี้

ศิริพร พงศ์ศรีโรจน์ (2540 : 12-13) กล่าวว่า การบริหารเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายอยู่สองคำ คือ การบริหาร (Administration) การจัดการ (Management) คำว่าการบริหาร นิยมใช้ในการบริหารราชการ บริหารรัฐกิจ ที่เน้นการบริหารจัดการเกี่ยวกับนโยบาย ส่วนคำว่า การจัดการ นิยมใช้ในด้านธุรกิจ ที่เน้นการดำเนินการนโยบายที่วางไว้ คือนำนโยบายไปปฏิบัติ

วิจิตร ศรีสอาน (2540 : 48) ได้ให้คำจำกัดความ การบริหารว่าเป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันทำกิจกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยใช้กระบวนการ และทรัพยากรที่เหมาะสม

จร สัตยารักษ์ (2544 : 23) ได้ให้คำจำกัดความ การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลกลุ่มบุคคล ร่วมกันดำเนินงานโดยอาศัยทรัพยากรในการบริหาร

สมนึก พุ่มพุกษ์ (2546 : ออนไลน์) ได้ให้คำจำกัดความ การบริหาร หมายถึง ศิลปะของการทำงานให้สำเร็จโดยใช้บุคคลอื่นโดยปัจจัยในการบริหาร 3 ประการ ได้แก่ คน เงิน และ วัสดุอุปกรณ์

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2549 : 1) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า การบริหาร บางครั้งเรียกว่า การบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติงานใด ๆ ของหน่วยงานของรัฐ และ/หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ถ้าเป็นหน่วยงานภาคเอกชน หมายถึงของหน่วยงาน และ/หรือบุคคล) ที่เกี่ยวข้องกับคน สิ่งของและหน่วยงาน โดยครอบคลุมเรื่องต่าง ๆ เช่น 1) การบริหารนโยบาย (Policy) 2) การบริหารอำนาจหน้าที่ (Authority) 3) การบริหารจริยธรรม (Morality) 4) การบริหารที่เกี่ยวข้องกับสังคม (Social) 5) การวางแผน (Planning) 6) การจัดองค์การ(Organizing) 7) การบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Staffing) 8) การอำนวยการ (Directing) 9) การประสานงาน(Coordinating) 10) การรายงาน (Reporting) และ 11) การงบประมาณ (Budgeting) เช่นนี้ เป็นการนำ “กระบวนการบริหาร” หรือ “ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหาร” ที่เรียกว่า แฟ้มส์ – โปสคอร็บ (PAMS – POSDCoRB)

ไซมอน (Simon. 1976 : 59) ได้ให้คำจำกัดความ การบริหาร หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างร่วมกัน

ดาฟท์ (Daft. 1994 : 8) ได้ให้คำจำกัดความ การบริหาร หมายถึง การทำให้เป้าหมายขององค์กรบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลโดยผ่านการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ และการควบคุมทรัพยากรขององค์กร

ดริคเกอร์ (Drucker. 2002 : 225) ได้ให้คำจำกัดความ การบริหาร หมายถึง ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น โดยอาศัยคนอื่นเป็นผู้ทำ

จากเอกสารวรรณกรรมที่นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอ และเผยแพร่ นั้นสามารถสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับความหมายของ การบริหาร หมายถึง กิจกรรมหรือกระบวนการที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป ดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางร่วมกัน โดยใช้การวางแผน การจัดองค์การ การใช้ภาวะผู้นำ และการควบคุมทรัพยากรข้อมูลขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

มีนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของกระบวนการบริหารไว้หลายท่าน ดังนี้

ไพโรจน์ ทองนา (2542 : 2) ได้ให้คำจำกัดความ กระบวนการบริหาร หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานของผู้บริหารในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา 7 ด้าน คือ การตัดสินใจสั่งการ การวางแผน การจัดองค์การ การติดต่อสื่อสาร การใช้อิทธิพลหรือการจูงใจ การประสานงาน และการประเมินผลงาน

สันติธร ฐิริภักดี (2542 : 29) ได้ให้คำจำกัดความ กระบวนการบริหาร หมายถึง การดำเนินการ ใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อสร้างผลผลิตให้เกิดประโยชน์ เพื่อบรรลุเป้าประสงค์ขององค์การ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544 : 29) ได้ให้คำจำกัดความ กระบวนการบริหาร หมายถึง ภารกิจหรือบทบาทหน้าที่ (Function of administrator) เป็นสิ่งที่ต้องยึดถือเป็นจุดยืนสำหรับปฏิบัติกิจกรรมในการบริหาร

มานิตย์ อยู่ครอบ (2545) ได้ให้คำจำกัดความ กระบวนการบริหาร หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีในโรงเรียน ที่มีกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีดีเด่น

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2545 : 39) มีความเห็นว่า การบริหารในฐานะกระบวนการ หรือ กระบวนการบริหาร เกิดได้จากหลายแนวคิด เช่น โปสคอร็บ (POSDCoRB) เกิดจากแนวคิดของ ลูเทอร์ กุลิก (Luther Gulick) และลินคอล์น เออร์วิค (Lutherl Urwick) ประกอบด้วยขั้นตอนการบริหาร 7 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบริหารงานบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) ขณะที่การบริหารงานตามแนวคิดของ เฮ็นรี ฟาโยล ประกอบด้วย 5 ประการ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การบังคับบัญชา (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุมงาน (Controlling) หรือเรียกรวมว่า พอคค (POCCC)

ฤทธิศักดิ์ ชาติเจริญศิลป์สุข (2545 : 3) ได้ให้คำจำกัดความ กระบวนการบริหาร หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ในโรงเรียนที่มีกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารีดีเด่น โดยใช้กระบวนการของ Fayol ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม

สมนึก พุ่มพฤษ (2546 : ออนไลน์) ได้ให้คำจำกัดความ กระบวนการบริหาร หมายถึง ขั้นตอนในการปฏิบัติงานตามวงจรเดมिंग ซึ่งมี 4 ขั้นตอน คือ P-Planning หมายถึง การวางแผน D-Doing หมายถึง การปฏิบัติ C-Checking หมายถึง การตรวจสอบ A-Action หมายถึง การดำเนินงาน หลังการตรวจสอบผล

ทานัชมา อินทุดม (2547 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ กระบวนการบริหาร หมายถึง การดำเนินการบริหารที่สำเร็จโดยกระทำการต่าง ๆ ดำเนินการต่อเนื่องกันไปตามระดับกระบวนการบริหารมีอยู่ 5 ประการ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การประสานงาน การควบคุม

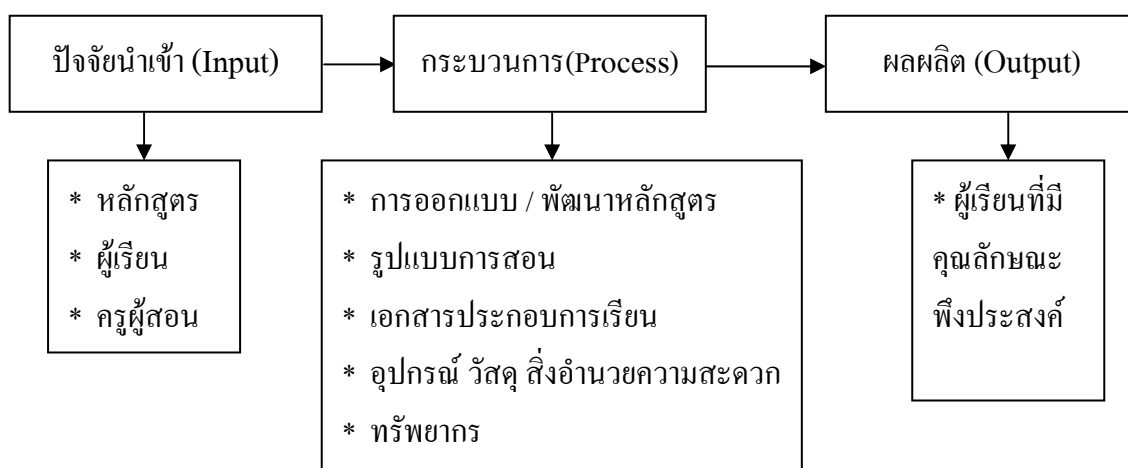
อุทุมพร จามรมาน (2548 : 1) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับระบบปัจจัยนำเข้า กระบวนการบริหารการศึกษา input process output เป็นระบบพื้นฐานที่ใช้กับทุกวงการในการศึกษาสามารถใช้ระบบนี้ได้โดยพิจารณาว่าปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Output) คืออะไร ดังนี้

ธงชัย สันติวงษ์ (2549 : 1) ได้แบ่งกระบวนการบริหารไว้ 5 ขั้นตอนดังนี้ การวางแผน (Planning) การจัดการ (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การสั่งการ (Directing) และการควบคุม (Controlling)

นรินทร์ ภาวะศรี (2550 : 9) ได้สรุปกระบวนการบริหารตามวงจรกระบวนการบริหารของ Prasad ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการ การประสานงาน และการควบคุมปัญหา

พิชัย บานญาติ (2549 : 1) ได้แบ่งกระบวนการบริหารไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

วีระศักดิ์ บุญประกอบ (2550 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ กระบวนการบริหาร หมายถึง กระบวนการบริหารศูนย์อบรมเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ในวัดของจังหวัดหนองคาย ด้านการวางแผน การมอบหมายงาน การประสานงาน และการประเมินผล

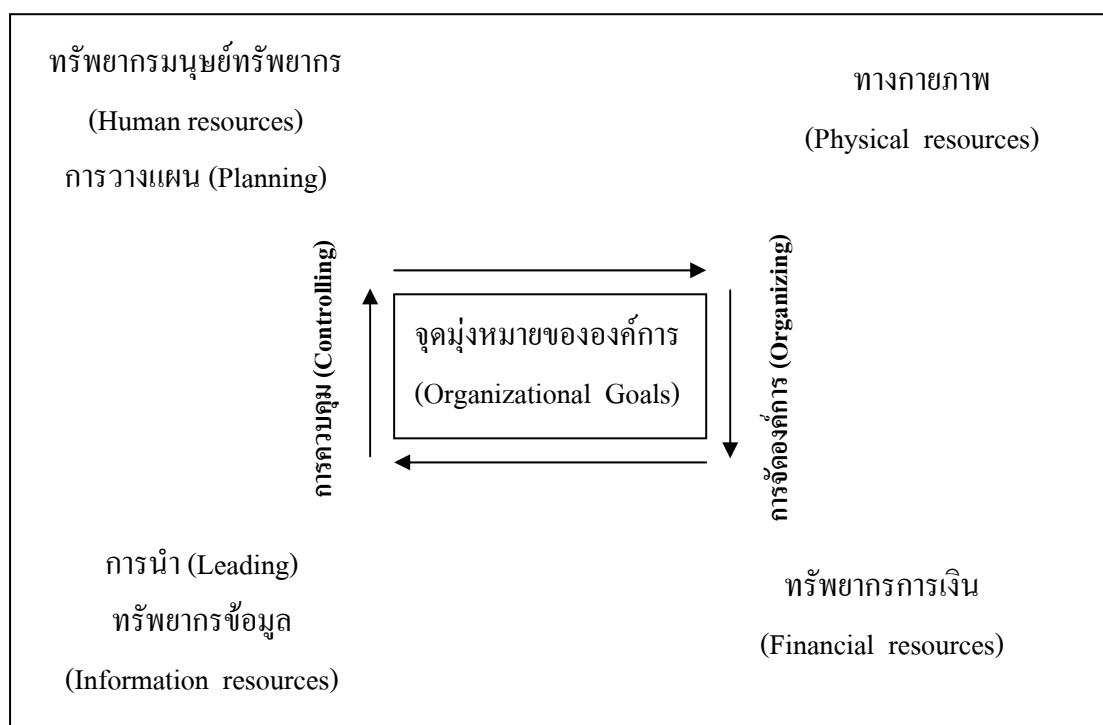
ภาพประกอบ 2 ระบบของปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และการผลิต

ฮอดเกตต์ (Hodgetts. 1990 : 72) ได้ระบุหน้าที่การบริหารไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) และการควบคุม (Controlling)

ฮอลท์ (Holt. 1990 : 7-10) ได้ระบุหน้าที่การบริหารไว้ 4 ขั้นตอนดังนี้ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

สโตนเนอร์ และฟรีแมน (Stoner & Freeman. 1992 : 8-9) ได้ระบุหน้าที่การบริหารไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling)

โบวี และคณะ (Bovee & et al. 1993 : 5) ได้เขียนไว้ใน “Management” ถึงหน้าที่การบริหาร ว่าเป็นกระบวนการบริหารเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การโดยใช้การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การนำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ทรัพยากรมนุษย์ (Human resources) ทรัพยากรทางกายภาพ คือ สภาพแวดล้อม (Physical resources) ทรัพยากรการเงิน (Financial resources) และทรัพยากรข้อมูล (Information resources) ขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิภาพ

ภาพประกอบ 3 หน้าที่การบริหารของโบวี และคณะ

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหาร หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย และแผนงานไปปฏิบัติอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน เช่น มีการจัดองค์การ การใช้ภาวะผู้นำ มีการควบคุมการกำกับดูแล และประเมินผล เพื่อให้แน่ใจว่าความสำเร็จที่เกิดขึ้นบรรลุเป้าหมาย สอดคล้องกับนโยบายและแผนที่วางไว้

1.2 แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ

กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ (Administrative processes of boy scout) การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ผู้บริหารและผู้บังคับบัญชาลูกเสือในสถานศึกษาต้องทราบถึงหลักการ บริหาร หรือกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือเป็นอย่างดี และต้องถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดจึงจะทำให้กิจกรรมลูกเสือมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมลูกเสือ ได้มีนักการศึกษาเสนอแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือไว้ ดังนี้

สังเวียน อ่อนแก้ว (2537 : 3) ได้ศึกษาการบริหารงานลูกเสือ โดยใช้กระบวนการบริหารงาน ตามแนวคิดของเกรก (Gregg) ประกอบด้วย การตัดสินใจสั่งการ (Decision-making) การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) การใช้อิทธิพล (Influencing) การประสานงาน (Coordinating) การประเมินผล (Evaluating)

พิเชษฐ์ เขียวทองศรี (2540 : 7) ได้ศึกษางานบริหารกิจกรรมลูกเสือ โดยยึดกระบวนการบริหาร 5 องค์ประกอบ คือ การวางแผน การจัดองค์การ การจัดบุคลากร การอำนวยการ และการควบคุม

วิเชียร รุ่งเจริญ (2540 : 3) ได้ศึกษากระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ตามกรอบหน้าที่กระบวนการบริหารงานใน 7 ด้าน คือ การวางแผนงานด้านกิจกรรมลูกเสือ การจัดองค์การ ด้านกิจกรรมลูกเสือ การบริหารบุคคลด้านกิจกรรมลูกเสือ การอำนวยการสั่งการด้านกิจกรรมลูกเสือ การประสานงานด้านกิจกรรมลูกเสือ การรายงานผลการปฏิบัติงานด้านกิจกรรมลูกเสือ และการบริหารงบประมาณด้านกิจกรรมลูกเสือ

เอกชัย เรือนคำ (2540 : 8) ได้ศึกษางานบริหารกิจกรรมลูกเสือ ตามภาระงานการบริหาร 7 ประการคือ การวางแผน (Planning) การจัดหน่วยงาน (Organizing) การจัดบุคลากร (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting)

วัชรระ ศรีคำตัน (2541 : 5) ได้ศึกษาการบริหารงานลูกเสือ ตามกรอบหน้าที่กระบวนการบริหารงานใน 4 ด้าน คือ การวางแผนการบริหารงานลูกเสือ การจัดองค์การ ในการบริหารงานลูกเสือ การนำในองค์การการบริหารงานลูกเสือ การควบคุมกำกับดูแล การบริหารงานลูกเสือ

จเร สัตยรักษ์ (2544 : 26) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาตามแนวคิดของสมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (American association of school administrators) โดยได้ศึกษากระบวนการบริหารใน 5 ด้าน คือ ด้านการวางแผนกิจกรรมลูกเสือ ด้านการจัดสรรทรัพยากรกิจกรรมลูกเสือ ด้านการใช้แรงกระตุ้นกิจกรรมลูกเสือ ด้านการประสานงานกิจกรรมลูกเสือ และด้านการประเมินผลกิจกรรมลูกเสือ

ฤทธิศักดิ์ ชาติเจริญศิลป์สุข (2545 : 3) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ของโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด ได้นำเสนอกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารี โดยใช้กระบวนการบริหารของฟาโยล (Fayol) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม

กัญญา รินเกลื่อน (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยศึกษาในเรื่องของกระบวนการบริหาร 5 ด้าน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงาน และการควบคุม

จากการสังเคราะห์กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือของนักวิชาการหลายท่าน ได้นำเสนอนั้น สามารถสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ดังปรากฏผลในตาราง 1

ตาราง 1 การสังเคราะห์กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ

	สังเวียน 2537	พิเชษฐ 2540	เอกชัย 2540	วิเชียร 2540	วัชรระ 2541	จเร 2545	ฤทธิศักดิ์ 2545	ภิญโญ 2548
การวางแผน (Piannig)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การจัดองค์การ (Organizing)	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓
การบริหารงานบุคคล (Staffing)								
การรายงาน (Reporting)		✓	✓	✓			✓	
การงบประมาณ (Budgeting)			✓	✓				
การจัดสรรทรัพยากร (Allocation)	✓		✓	✓				
การประเมินผล (Evaluating)						✓		
การใช้ภาวะผู้นำ (Leading)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การอำนวยความสะดวก (Directing)		✓	✓					
การบังคับบัญชา , การสั่งการ (Commanding)				✓			✓	✓
การให้แรงกระตุ้น (Stimulation)			✓				✓	✓
การใช้อิทธิพล (Influencing)				✓		✓	✓	✓
การประสานงาน (Coordinating)	✓							
การติดต่อสื่อสาร (Communicating)	✓							
การควบคุม (Contorlling)	✓	✓			✓		✓	✓

จากตาราง 1 พบว่า นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอนั้นสามารถสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ (Administrative processes of boy scout) ว่าหมายถึงการดำเนินการตามภาระกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ 4 ขั้น ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การใช้ภาวะผู้นำ (Leading) และการควบคุม (Controlling) ส่วนขั้นอื่นๆ เช่น การอำนวยความสะดวก การบังคับบัญชา, การสั่งการ การให้แรงกระตุ้น การใช้

อิทธิพล การประสานงาน การติดต่อสื่อสาร จัดรวมอยู่ในการใช้ภาวะผู้นำ และการบริหารงานบุคคล การรายงาน การงบประมาณ การจัดสรรทรัพยากร การประเมินผล จัดรวมอยู่ในการจัดองค์การ

1.3 แนวคิดกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามวัตถุประสงค์คณะลูกเสือแห่งชาติ

แนวคิดกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามวัตถุประสงค์คณะลูกเสือแห่งชาติ มีรายละเอียดดังนี้

1. การลูกเสือไทยตามวัตถุประสงค์คณะลูกเสือแห่งชาติ

คณะลูกเสือแห่งชาติ (The National Scout Organization of Thailand : NSOT) กำหนดให้สถานศึกษาจัดกิจกรรม โดยยึดมั่นในวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติตามพระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 (มาตรา 7) และปฏิบัติตาม ข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติว่าด้วยการปกครองหลักสูตรและวิชาชีพพิเศษลูกเสือ พ.ศ. 2509 ดังนี้

2. วัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ

คณะลูกเสือแห่งชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางการ สติปัญญา จิตใจ ศิลปกรรมให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า เพื่อความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทางดังต่อไปนี้

2.1 ให้มีนิสัยในการสังเกต จดจำ เชื่อฟัง และพึ่งตนเอง

2.2 ให้ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย และเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2.3 ให้รู้จักบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสาธารณประโยชน์

2.4 ให้รู้จักทำการฝีมือ และฝึกฝนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสม

2.5 ให้รู้จักรักษาและส่งเสริมจารีตประเพณี วัฒนธรรมและความมั่นคงของประเทศชาติ

ทั้งนี้โดยไม่เกี่ยวข้องกับลัทธิการเมืองใด ๆ

3. ประเภทของลูกเสือ

ลูกเสือ (Scout) ได้แก่ เยาวชนชายและหญิง อายุระหว่าง 8-23 ปี ที่รับการฝึกอบรมตามหลักสูตรวิชาลูกเสือ โดยยึดมั่นในหลักการ (Principle) วิธี (Method) และวัตถุประสงค์ (Purpose) และวิธีของการลูกเสือ (Scouting) โดยอุดมการณ์ของลูกเสือ อยู่ที่การปฏิบัติตามคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือ

เพื่อความสะดวกในการฝึกอบรม และการจัดกิจกรรมของลูกเสือให้บรรลุตามหลักการ วิธีการ และวัตถุประสงค์ของการลูกเสือ คณะลูกเสือแห่งชาติจึงได้แบ่งประเภทของลูกเสือออกเป็น 4 ประเภท โดยยึดระดับอายุของเด็กเป็นเกณฑ์ และคำนึงถึงพัฒนาการทางร่างกาย และ

จิตใจของเด็กเป็นพื้นฐาน ในการจัดหลักสูตร และกิจกรรมในการฝึกอบรม เพื่อให้เหมาะสมกับวัยของเด็กโดยธรรมชาติ คือ

3.1 ลูกเสือสำรอง (Cub scout) มีอายุตั้งแต่ 8 – 11 ปี การฝึกอบรมและกิจกรรม ลูกเสือสำรองจะจัดให้เหมาะสมกับวัยเด็ก โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางร่างกาย และจิตใจเป็นพื้นฐานไม่ว่าเด็กนั้นกำลังเรียนอยู่ชั้นใด ระดับใดก็ตาม จะเป็นนักเรียนอยู่ในโรงเรียน หรือไม่เป็นนักเรียนก็ตาม

3.2 ลูกเสือสามัญ (Boy scout) มีอายุตั้งแต่ 8 – 15 ปี ลูกเสือสามัญเริ่มได้รับการฝึกอบรมให้มีความรับผิดชอบมากยิ่งขึ้น เริ่มใช้ชีวิตกลางแจ้งและการผจญภัย เน้นระบบหมู่และการเป็นผู้นำ รวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์โดยทั่วไป

3.3 ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ (Senior scout) มีอายุตั้งแต่ 15 – 18 ปี ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่นี้มีความรับผิดชอบสูง การฝึกอบรมและกิจกรรมเน้นเรื่องระบบหมู่และการเป็นผู้นำ ในระบบประชาธิปไตย ที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ฝึกการใช้ชีวิตกลางแจ้ง การผจญภัยและทักษะวิชาลูกเสือ ฝึกอบรมความรู้พื้นฐานทางวิชาชีพตามที่ถนัด รวมทั้งการบำเพ็ญประโยชน์ต่อผู้อื่นมากขึ้น

3.4 ลูกเสือวิสามัญ (Rover scout) มีอายุตั้งแต่ 17–23 ปี ลูกเสือวิสามัญเป็นวัยของคนหนุ่มสาว ดังนั้น การฝึกอบรมลูกเสือวิสามัญจึงมุ่งที่จะเตรียมให้คนหนุ่มสาวเหล่านี้ พร้อมทั้งใช้ชีวิตผู้ใหญ่อย่างถูกต้องและสมบูรณ์แบบ ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบต่อไป การฝึกอบรมจะเน้นการเป็นผู้นำในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข การวางแผน โครงการ และการปฏิบัติงานตามโครงการ ฝึกให้นิยมใช้ชีวิตกลางแจ้ง การให้บริการแก่ผู้อื่น และสังคมเป็นชีวิตจิตใจ

“ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้ “ลูกเสือ” หมายความว่าเด็กและเยาวชนทั้งชายและหญิง ที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ส่วนลูกเสือที่เป็นหญิงให้เรียกว่า “เนตรนารี” (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. 2549 : ออนไลน์)

2. การบริหารกิจกรรมลูกเสือ

2.1 ความหมายของกิจกรรมลูกเสือและการบริหารกิจกรรมลูกเสือ

กิจกรรมลูกเสือ (Scout activities) เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย ซึ่งกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือเป็นไปตามข้อกำหนดของคณะลูกเสือแห่งชาติ

วิเชียร รุ่งทิวชัย (2540 : 4) ได้ให้คำจำกัดความ กิจกรรมลูกเสือ หมายถึง กิจกรรมภาคบังคับในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2533) โดยให้ใช้เวลาจัดกิจกรรม 1 คาบ ต่อสัปดาห์ทุกภาคเรียนตั้งแต่ปีการศึกษา 2533 เป็นต้นไป และหมายรวมถึงการดำเนินการที่ครอบคลุม ภารกิจตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ อีกด้วย

เอกชัย เรือนคำ (2540 : 9) ได้ให้คำจำกัดความ กิจกรรมลูกเสือ หมายถึง กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดให้เด็กนักเรียนตามคู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–4 (หลักสูตรลูกเสือสำรอง) และชั้นประถมศึกษาปีที่ 5–6 (หลักสูตรลูกเสือสามัญ)

กรมวิชาการ (2544 : 2) ได้ให้คำจำกัดความ กิจกรรมลูกเสือ หมายถึง กิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกันในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้แก่สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งกระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นไปตามข้อกำหนดของคณะลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

สมชาย สุขเกษม (2544 : 6) ได้ให้คำจำกัดความ กิจกรรมลูกเสือ หมายถึง กระบวนการพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี เป็นไปตามหลักสูตร วิธีการ และวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลกได้ให้ไว้

จร สัตยารักษ์ (2544 : 6) ได้ให้คำจำกัดความ กิจกรรมลูกเสือ หมายถึง กิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดให้เด็กนักเรียนตามคู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในจังหวัดบุรีรัมย์

ไพบุลย์ จันทร์แรม (2546 : 6) ได้ให้คำจำกัดความ กิจกรรมลูกเสือ หมายถึง หลักสูตรหรือข้อกำหนดการเรียนการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ของกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2549 : ออนไลน์) ได้ให้คำจำกัดความ กิจกรรมลูกเสือ หมายถึง กิจกรรม ที่มุ่งปลูกฝังให้เยาวชนมีระเบียบวินัย มีความรัก ความสามัคคี รู้จักการเสียสละ การบำเพ็ญประโยชน์เพื่อส่วนรวม สังคม และประเทศชาติ นำไปสู่พื้นฐานของวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย กระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ และสอดคล้องตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

จากเอกสารวรรณกรรมที่นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอ และเผยแพร่ นั้นสามารถสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับความหมายของกิจกรรมลูกเสือ (Scout activities) หมายถึง กิจกรรมบังคับเลือกในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งเป็นกระบวนการในการพัฒนา

เยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีวินัย เป็นไปตามหลักสูตร วิธีการ และวัตถุประสงค์ ของคณะลูกเสือ แห่งชาติ

การบริหารกิจกรรมลูกเสือ (Administrative of boy scout) การบริหารเป็นความพยายาม ที่จะใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด และ บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารกิจกรรมลูกเสือจะดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล จะต้องมีผู้ร่วมดำเนินการในกิจกรรมนั้น ๆ ให้ดำเนินไปตามนโยบาย เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ อย่างถูกต้องรวดเร็ว ได้มีนักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความไว้ ดังนี้

เอกชัย เรือนคำ (2540 : 9) ให้คำจำกัดความ การบริหารกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การดำเนินงานจัดกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษาตามภาระงานการบริหาร 7 ประการ ตามแนวคิดของกูลิค และเออร์วิค (Gulick and Urwick) ได้แก่ การวางแผน การจัดหน่วยงาน การจัดบุคลากร การอำนาจการ การประสานงาน การรายงาน และการงบประมาณ

สมชาย สุขเกษม (2544 : 6) ให้คำจำกัดความ การบริหารกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การควบคุม ดูแล และจัดการให้กิจกรรม

จเร สัตยารักษ์ (2544 : 23) ให้คำจำกัดความ การบริหารกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาตามแนวคิดทางการบริหารการศึกษา แห่งสหรัฐอเมริกา ซึ่งปรับมาใช้ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือใน 5 ด้าน คือ การวางแผน กิจกรรมลูกเสือ การจัดสรรทรัพยากรกิจกรรมลูกเสือ การใช้แรงกระตุ้นกิจกรรมลูกเสือ การประสานงานกิจกรรมลูกเสือ และการประเมินผลกิจกรรมลูกเสือ

อัสวชัย อ่อนนารินทร์ (2548 : 9) ให้คำจำกัดความ การบริหารกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกกิจกรรมเกี่ยวกับการดำเนินการในเรื่องการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการพระราชดำริเพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสต่าง ๆ ซึ่งบริหาร กิจกรรมลูกเสือในด้านการวางแผน การจัดองค์การ การบังคับการ การประสานงาน และการควบคุมงาน

จากเอกสารวรรณกรรมที่นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอ และเผยแพร่ นั้นสามารถ สรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับความหมายของ การบริหารกิจกรรมลูกเสือ (Administrative of boy scout) หมายถึง การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้กระบวนการบริหาร 4 ขั้น ซึ่งได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การใช้ภาวะผู้นำ และการควบคุม

2.2 แนวทางการปรับปรุงการบริหารงานของสำนักงานการลูกเสือและกิจกรรมนักเรียน

สำนักงานการลูกเสือและกิจกรรมนักเรียน กระทรวงศึกษาธิการวางแนวทางการปรับปรุงการบริหารงานในปีงบประมาณ 2550 (จรรยาพร ธรณินทร์. 2549 : 27) ดังนี้

1. เร่งฟื้นฟูกิจการลูกเสือ ยุวกาชาด ให้เป็นรูปธรรมโดยเน้น 2 ประเด็นหลัก คือ การวางระบบเพื่อ บริการและใช้ประโยชน์ ค่ายลูกเสือทั่วประเทศ / ศูนย์กิจกรรมยุวกาชาด และการพัฒนา กิจกรรมเยาวชนลูกเสือ ยุวกาชาดในสถานศึกษา โดยจะเชิญผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในราชการ (สปร.กพ.) มาเป็นที่ปรึกษา

2. พระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2507 ไม่สอดคล้องกับการปฏิรูประบบราชการและพระราชบัญญัติ การศึกษา พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 ต้องดำเนินงานแก้ไข โดยได้ยกร่างพระราชบัญญัติลูกเสือฉบับใหม่ไว้แล้ว และจะต้องเร่งปรับปรุงข้อบังคับ เพื่อให้ใช้ในการดำเนินงานเป็นด้วยความเรียบร้อยเป็นการชั่วคราว

3. ปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ โดยให้จัดทำระบบงาน การจัดทำระเบียบ หลักเกณฑ์การบริหารการเงินของสำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งการระดมทุนเพื่อใช้ในฟื้นฟูบูรณะ กิจการลูกเสือ

4. จัดทำ แผนยุทธศาสตร์โดยเน้นการสร้างสังคมคุณธรรม ในการดำเนินงานพัฒนา กิจการลูกเสือ ยุวกาชาด และปฏิทินปฏิบัติงาน พ.ศ. 2550 เร่งพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลการดำเนินงาน จัดทำฐานข้อมูลทางการลูกเสือ และยุวกาชาด และดำเนินการให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติเป็นประจำทุกเดือน รวมทั้งติดตามเร่งรัดให้มีการนำมติของสภาลูกเสือแห่งชาติมาดำเนินการ

5. ดำเนินการคัดเลือกและฝึกอบรมเตรียมความพร้อมให้คณะเยาวชนลูกเสือ เนตรนารี และผู้บังคับบัญชาลูกเสือ จากทั่วประเทศ ไปร่วมงานชุมนุมลูกเสือโลก ครั้งที่ 21 ณ ประเทศอังกฤษ ในเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2550

6. จัดโครงการเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษา องค์พระประมุขคณะลูกเสือแห่งชาติ และองค์อุปถัมภ์สภาลูกเสือไทย จัดประกวดและยกย่องสถานศึกษา ผู้บังคับบัญชา สมาชิกลูกเสือยุวกาชาด และลูกเสือชาวบ้านที่มีผลงานดีเด่นทุกระดับ เพื่อกระตุ้นให้เกิดโครงการ กิจกรรมสร้างสรรค์ และนวัตกรรมใหม่โดยเน้นกิจกรรมสร้างคุณธรรมและเศรษฐกิจพอเพียง

7. ปรับปรุงและพัฒนาเว็บไซต์ (website) ให้มีกิจกรรมน่าสนใจ รวมทั้งการวางระบบอีเลิร์นนิ่ง (E – Learning) ด้านการฝึกอบรม สำหรับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ผู้บังคับบัญชายุวกาชาด และลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้นำเพื่อประโยชน์

2.3 การบริหารกิจกรรมลูกเสือไทยพระราชบัญญัติลูกเสือ พ.ศ. 2551 สรุปได้ดังนี้

มาตรา 4 “ลูกเสือ” หมายความว่า เด็กและเยาวชนทั้งชายและหญิงที่สมัครเข้าเป็นลูกเสือทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ส่วนลูกเสือที่เป็นหญิงให้เรียกว่า “เนตรนารี”

มาตรา 6 ให้มีคณะลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วย บรรดาลูกเสือทั้งปวงและบุคลากรทางการลูกเสือ

มาตรา 7 พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของคณะลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 8 คณะลูกเสือแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาลูกเสือทั้งทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดี มีความรับผิดชอบ และช่วยสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสามัคคีและมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งนี้ เพื่อความสงบสุข และความมั่นคงของประเทศชาติตามแนวทาง

มาตรา 10 ให้กรรมการสภาลูกเสือไทย กรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ กรรมการลูกเสือจังหวัด และกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา ได้รับเบี้ยประชุมและค่าตอบแทนอื่นตามระเบียบที่กระทรวงการคลังกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา 11 ให้มีสภาลูกเสือไทย ประกอบด้วย

1. นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน
2. รองนายกรัฐมนตรี เป็นอุปนาย
3. กรรมการโดยตำแหน่งได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้บัญชาการทหารสูงสุด ผู้บัญชาการทหารบกผู้บัญชาการทหารเรือ ผู้บัญชาการทหารอากาศ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสภาการศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเลขาธิการสภาการศึกษาไทย อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้าน

4. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินแปดสิบคนซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งตามพระราชอัธยาศัยให้เลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ รองเลขาธิการและผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เป็นผู้ช่วยเลขานุการสภาลูกเสือไทย อาจมีสภานายกกิตติมศักดิ์ อุปนายกกิตติมศักดิ์ และกรรมการกิตติมศักดิ์ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง

ส่วนที่ 2 คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติและสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 15 ให้มีคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ ซึ่งเป็นองค์กรบริหารของคณะลูกเสือแห่งชาติ ประกอบด้วย

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ

2. กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการและปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ เลขานุการสภาการศึกษา เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขานุการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขานุการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขานุการสภาการศึกษาผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน ผู้อำนวยการ สำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน และผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการลูกเสือชาวบ้าน

3. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ไม่เกินสิบห้าคนซึ่งสถานายกสภาลูกเสือไทยแต่งตั้ง โดยคำแนะนำของกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติตาม (1) และ (2) ซึ่งในจำนวนนี้ต้องมีมาจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งให้เลขานุการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เป็นกรรมการและเลขานุการ รองเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา 18 ให้มีสำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น ให้สำนักงานลูกเสือแห่งชาติมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการ การจัดแบ่งส่วนงานภายในของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 23 ให้เลขานุการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติและเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างในสำนักงาน

มาตรา 24 ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขานุการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติเป็นผู้แทนของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ เพื่อการนี้เลขานุการสำนักงานลูกเสือแห่งชาติจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติหน้าที่เฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด

มาตรา 25 กิจการของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา 26 การบัญชีของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี และต้องจัดให้มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีและการพัสดุของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติทราบอย่างน้อยปีละครั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติกำหนด

มาตรา 27 ให้สำนักงานลูกเสือแห่งชาติจัดทำงบการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการบัญชี ส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณเพื่อตรวจสอบให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกตามที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินของสำนักงานลูกเสือแห่งชาติในรอบปีงบประมาณ แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณทุกปี

ส่วนที่ 3 ลูกเสือจังหวัด

มาตรา 28 ในแต่ละจังหวัด ให้จัดระเบียบการปกครองลูกเสือตามเขตจังหวัดสำหรับการจัดระเบียบการปกครองลูกเสือในกรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีกฎหมายจัดตั้งเป็นรูปแบบพิเศษให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 29 ให้มีคณะกรรมการลูกเสือจังหวัด ประกอบด้วย

1. ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ
2. กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด นายกเหล่ากาชาดจังหวัด ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด นายกองคํการบริหารส่วนจังหวัดนายอำเภอ นายกเทศมนตรี นายกสมาคมการศึกษาเอกชนจังหวัด และอํานวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. กรรมการประเภทผู้แทนจํานวนห้าคน ได้แก่ ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ผู้แทนสถานศึกษาอาชีวศึกษา ผู้แทนค่ายลูกเสือจังหวัด ผู้แทนสมาคมหรือสโมสรลูกเสือ และผู้แทนจากลูกเสือชาวบ้านซึ่งเลือกกันเองกลุ่มละหนึ่งคน

4. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจํานวนไม่เกินสิบคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งโดยคํานําของกรรมการลูกเสือจังหวัดตาม (2) และ (3) ในจํานวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งให้ผู้อํานวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 เป็นกรรมการและเลขานุการ ให้ผู้อํานวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ หลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกกรรมการตาม (3) ให้เป็นไปตามข้อบ่งคํบคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

ส่วนที่ 4 ลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 35 ให้มีสำนักงานลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการบริหารงานลูกเสือในเขตพื้นที่การศึกษานั้น

มาตรา 36 ให้มีคณะกรรมการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เป็นประธานกรรมการ
2. กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ผู้กำกับการศึกษานี้ตำราจรรยาของทุกอำเภอในเขตพื้นที่การศึกษาหรือผู้กำกับการศึกษานี้ตำราจรรยาของทุกสถานีในเขตพื้นที่การศึกษาของกรุงเทพมหานคร
3. กรรมการประเภทผู้แทน ได้แก่ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนสถานศึกษาในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ผู้แทนสถานศึกษาเอกชน ผู้แทนสถานศึกษาอาชีวศึกษา ผู้แทนสถาบันอุดมศึกษา ผู้แทนศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ผู้แทนค่ายลูกเสือ และผู้แทนสมาคมหรือสโมสรลูกเสือ ซึ่งเลือกกันเองกลุ่มละหนึ่งคน
4. กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งโดยคำแนะนำของกรรมการตาม (2) และ (3) ในจำนวนนี้จะต้องแต่งตั้งจากภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับมอบหมายเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการหลักเกณฑ์และวิธีการในการเลือกกรรมการตาม (3) ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 44 การเข้าเป็นลูกเสือ การออกจากลูกเสือ การจัดประเภท ชั้น เหล่า และการฝึกอบรมลูกเสือในสถานศึกษาหรือนอกสถานศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 45 ตำแหน่งผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ผู้อำนวยการใหญ่
2. รองผู้อำนวยการใหญ่
3. ผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่
4. ผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด
5. รองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด
6. ผู้ช่วยผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด
7. ผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา
8. รองผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา
9. ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
10. รองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน
11. ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
12. รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ
13. ผู้กำกับกองลูกเสือ

14. รองผู้กำกับกองลูกเสือ

15. นายหมู่ลูกเสือ

16. รองนายหมู่ลูกเสือ

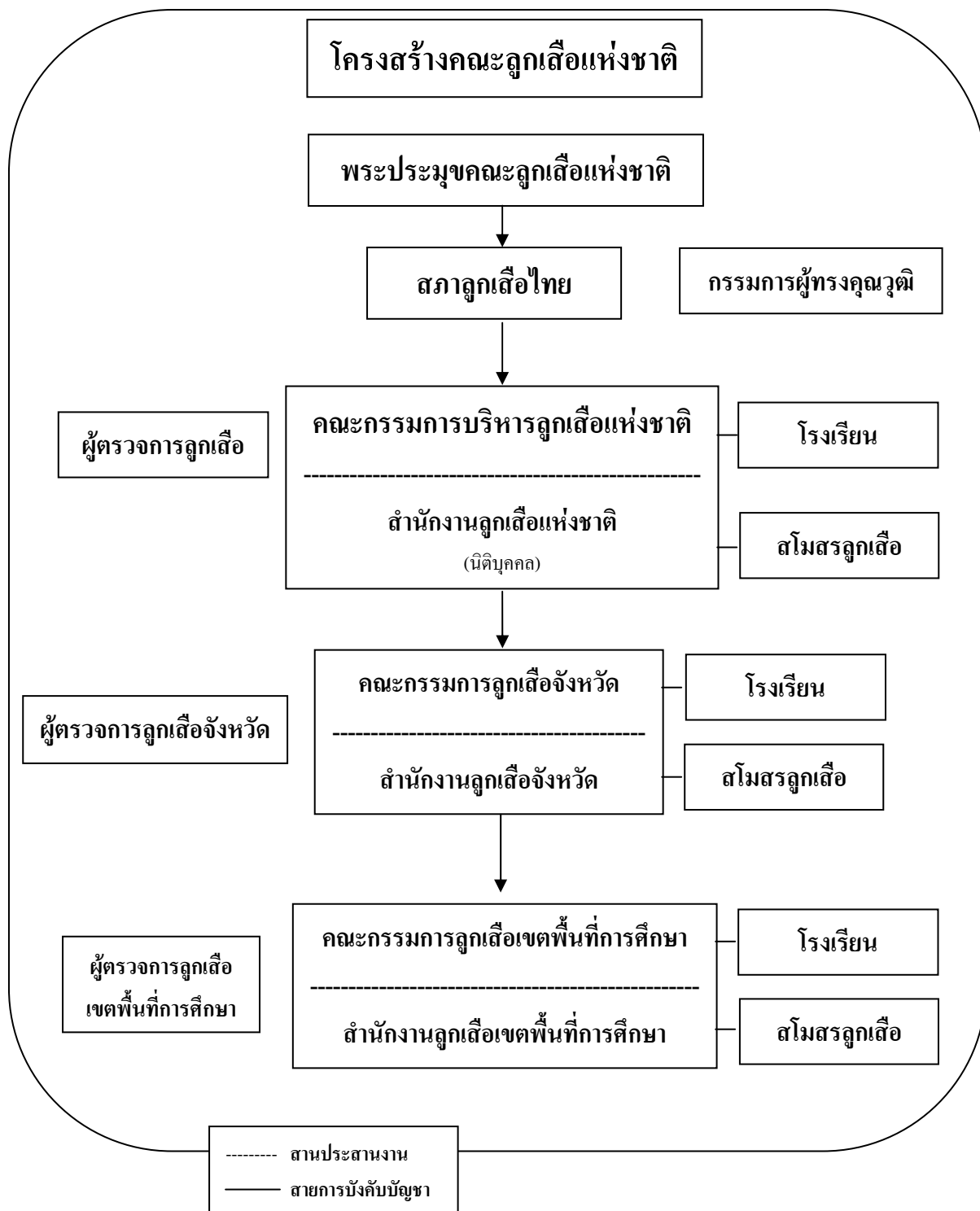
มาตรา 46 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้อำนวยการใหญ่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นรองผู้อำนวยการใหญ่ และรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการใหญ่ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด รองผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นรองผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัด และปลัดจังหวัด เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการลูกเสือจังหวัดให้ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา เป็นผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา และรองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาเป็นรองผู้อำนวยการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษาระดับผู้บังคับบัญชาลูกเสือตามมาตรา 45 (9) ถึง (16) ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

มาตรา 47 ตำแหน่งผู้ตรวจการลูกเสือนีมีลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ผู้ตรวจการใหญ่พิเศษ
2. ผู้ตรวจการใหญ่
3. รองผู้ตรวจการใหญ่
4. ผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
5. รองผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
6. ผู้ช่วยผู้ตรวจการลูกเสือประจำสำนักงานลูกเสือแห่งชาติ
7. ผู้ตรวจการลูกเสือจังหวัด
8. รองผู้ตรวจการลูกเสือจังหวัด
9. ผู้ช่วยผู้ตรวจการลูกเสือจังหวัด
10. ผู้ตรวจการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา
11. รองผู้ตรวจการลูกเสือเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา 48 ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ตรวจการใหญ่พิเศษ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้ตรวจการใหญ่ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการอธิบดีกรมการปกครอง และอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นรองผู้ตรวจการใหญ่การแต่งตั้งผู้ตรวจการลูกเสือและการกำหนดหน้าที่ของผู้ตรวจการลูกเสือตามมาตรา 47 (4) ถึง (11) ให้เป็นไปตามข้อบังคับคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ

โครงสร้างของคณะลูกเสือแห่งชาติ สามารถแสดงได้ดังภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 โครงสร้างของคณะลูกเสือแห่งชาติ

ที่มา : สำนักงานลูกเสือแห่งชาติ, 2551 : 14

2.4 สภาพกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือของเขตพื้นที่การศึกษา

สภาพกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือของเขตพื้นที่การศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. หลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ

ในฐานะที่คณะลูกเสือแห่งชาติ (The National Scout Organization of Thailand : NSOT) เป็นสมาชิกขององค์การลูกเสือโลก (World Organization of the Scout Movement : WOSM) จะต้องปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ หลักการและวิธีการของการลูกเสือ ตามที่องค์การลูกเสือโลก ได้กำหนดไว้อย่างเคร่งครัดแล้ว คณะลูกเสือแห่งชาติ ยังยึดมั่นในวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติลูกเสือ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2528 และปฏิบัติตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติ ว่าด้วยการปกครอง หลักสูตรและวิชาพิเศษ พ.ศ. 2509 การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ เดิมเป็นกิจกรรมเลือก ต่อมาได้แก้ไขเป็นกิจกรรมบังคับ และแก้ไขอีกครั้งเป็นวิชาบังคับเรียน แต่เมื่อประเมินผลแล้วเห็นว่าไม่ประสบผลสำเร็จ จึงแก้ไขเป็นกิจกรรมบังคับเลือก จนถึง พ.ศ. 2544 กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้กำหนดให้สถานศึกษาใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป โดยกำหนดให้กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด และผู้นำเพื่อประโยชน์ อยู่ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมลูกเสือ) หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กำหนดให้กิจกรรมลูกเสือ เป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ซึ่งความหมายของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คือ กิจกรรมที่ต้องการให้ผู้เรียน ได้พัฒนาความสามารถของตนเองตามศักยภาพ มุ่งเน้นเพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ที่กำหนด โดยที่กิจกรรมลูกเสือ เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียน ต้องปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวิเคราะห์ วางแผนปฏิบัติตามแผนประเมิน และปรับปรุงการทำงาน โดยเน้นการทำงานเป็นกลุ่ม จึงเป็นกิจกรรมที่พัฒนาองค์รวมของความเป็นมนุษย์ได้ครบทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม สร้างเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกการทำประโยชน์เพื่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ ทำให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งรวมถึงช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้เพิ่มเติมจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่ม ด้วย ลูกเสือ แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ตามความเหมาะสมของวัย วุฒิภาวะ และความแตกต่างระหว่างบุคคล สอดคล้องกับการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งกำหนดเป็นช่วงชั้นโดยแต่ละช่วงชั้นแบ่งตามประเภทของลูกเสือ 4 ตามโครงสร้างของหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือ

กิจกรรมลูกเสือ เป็นกิจกรรมที่มุ่งปลูกฝังระเบียบวินัย กฎเกณฑ์ เพื่อการอยู่ร่วมกัน ในสภาพชีวิตต่าง ๆ นำไปสู่พื้นฐานการทำประโยชน์ให้สังคมและวิถีชีวิตในระบอบประชาธิปไตย

ซึ่งกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือเป็นไปตามข้อกำหนดของคณะลูกเสือแห่งชาติ รวมทั้งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยกำหนดหลักสูตรเป็น 4 ระดับ ระดับละ 3 ช่วงชั้น (สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร. 2549 : 9) ดังนี้

ตาราง 2 โครงสร้างของหลักสูตรกิจกรรมลูกเสือในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

ประเภทลูกเสือ	ชั้นเรียน	กิจกรรม	วิชาพิเศษ
ลูกเสือสำรอง	ป.1	เตรียมลูกเสือสำรอง / คาวดวงที่ 1	มี 18 วิชา
	ป.2	คาวดวงที่ 2	ใช้วิธีบูรณาการเข้ากับ
	ป.3	คาวดวงที่ 3	กลุ่มสาระการเรียนรู้
ลูกเสือสามัญ	ป.4	ลูกเสือตรี	มี 54 วิชา
	ป.5	ลูกเสือโท	ใช้วิธีบูรณาการเข้ากับ
	ป.6	ลูกเสือเอก	กลุ่มสาระการเรียนรู้
ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่	ม.1	ลูกเสือโลก	มี 76 วิชา
	ม.2	ลูกเสือชั้นพิเศษ	เรียนนอกเวลาหรือ
	ม.3	ลูกเสือหลวง	เรียนในเวลาในภาคเรียนที่ 2
ลูกเสือวิสามัญ (เป็นกิจกรรมบังคับ)	ม.4	เตรียมลูกเสือวิสามัญ	มี 11 วิชา
	ม.5	สำรวจตนเอง / เข้าพิธีประจำกอง	ใช้เวลาเรียนในเวลา
	ม.6	วิชาพิเศษ	ตามแต่สถานศึกษาเป็นผู้จัดสัปดาห์ละ 2 คาบ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กำหนดให้กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี เป็นกิจกรรมหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเองอย่างครบวงจร ตั้งแต่ศึกษา วิเคราะห์ วางแผน ปฏิบัติตามแผนประเมินและปรับปรุงการทำงานโดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มและผู้เรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนด ผู้เรียนจึงจะผ่านเกณฑ์การจบหลักสูตรการศึกษาภาคบังคับ (จบชั้น ม. 3) และจบหลักสูตรขั้นพื้นฐาน (จบชั้น ม. 6)

2. ประเภทของผู้บริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งแบ่งได้ 2 ประเภท ตามขนาดของกองลูกเสือในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาที่มีกองลูกเสือสำรอง กองลูกเสือสามัญ และ/หรือกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติ รวมกันไม่เกิน 6 กอง ในสถานศึกษา เป็นกองลูกเสือขนาดเล็ก และสถานศึกษาที่มีกองลูกเสือสำรอง กองลูกเสือสามัญ และ/หรือกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติรวมกันเกิน 6 กอง ในสถานศึกษา เป็นกองลูกเสือขนาดใหญ่ (พิเชษฐ์ แจ่มทองศรี. 2540 : 8)

3. แนวการจัดการกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือในการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

การเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือ กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบายให้มีการส่งเสริมให้ลูกเสือทุกคนได้ใช้กระบวนการลูกเสือในการพัฒนาคุณธรรม โดยยึดมั่นในวินัย กฎ และคำปฏิญาณของลูกเสือ ดังนั้น กิจกรรมที่เป็นกระบวนการของลูกเสือ จึงก่อให้เกิดการพัฒนาคุณธรรมและวินัยของลูกเสือ ซึ่งมีอยู่หลายประการ แต่การที่ผู้กำกับลูกเสือจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ลูกเสือในแต่ละท้องถิ่นนั้น ผู้กำกับลูกเสือจะต้องพิจารณาให้เหมาะสมก่อน แล้วจึงนำมาจัดกิจกรรมให้กับลูกเสือ โคนยึดหลักการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับคำปฏิญาณและกฎของลูกเสือในแต่ละประเภท คือ ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ แต่ทั้งนี้ผู้กำกับลูกเสือจะต้องมีความรู้ และความเข้าใจในคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือในทุกระดับทุกประเภทอย่างถูกต้อง

คำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ ไม่มีคำว่า “อย่า” หรือ “ต้อง” คือไม่มีการห้ามหรือบังคับแต่เป็นคำปฏิญาณ หรือคำมั่นสัญญาที่ลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือได้กล่าวรับรองด้วยเกียรติของตนเองและด้วยความสมัครใจ ส่วนกฎของลูกเสือได้กำหนดไว้เป็นกลาง ๆ เพื่อให้ลูกเสือถือเป็นหลักปฏิบัติในชีวิตประจำวันและ โดยเฉพาะผู้บังคับบัญชาลูกเสือจะต้องเคร่งครัดในการปฏิบัติตามกฎของลูกเสือเป็นพิเศษบำเพ็ญตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีแก่ลูกเสือ คำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือทำให้ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รู้จักบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นมีระเบียบวินัยอยู่ในกรอบประเพณีอันดีงาม และไม่ก่อให้เกิดความยุ่งยากใด ๆ ในบ้านเมือง กิจกรรมลูกเสือจึงเป็นกำลังส่วนหนึ่งในการสร้างความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติ

คำว่า “ปฏิญาณ” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานแปลว่า “การให้คำมั่นโดยสุจริต” ลูกเสือจะต้องคำนึงว่าได้กล่าวคำปฏิญาณด้วยความสมัครใจ เมื่อกล่าวคำปฏิญาณแล้วจะต้องทำเหมือนปากพูดทุกอย่าง ดังคำปฏิญาณที่กล่าวไว้ว่า

ด้วยเกียรติของข้า ข้าสัญญาว่า

ข้อ 1 ข้าจะจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ข้อ 2 ข้าจะช่วยเหลือผู้อื่นทุกเมื่อ

ข้อ 3 ข้าจะปฏิบัติตามกฎของลูกเสือ

กฎของลูกเสือได้ดัดแปลงมาจาก กฎของลูกเสือข้อ 10 ตามธรรมนูญของสมาพันธ์ลูกเสือโลกที่ว่า“ลูกเสือเป็นผู้สะอาดในทางความคิด วาจา และการกระทำ” กฎของลูกเสือมี 10 ข้อ คือ

ข้อ 1 ลูกเสือมีเกียรติเชื่อถือได้

ข้อ 2 ลูกเสือมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์และซื่อตรงต่อผู้มีพระคุณ

ข้อ 3 ลูกเสือมีหน้าที่กระทำตนให้เป็นประโยชน์และช่วยเหลือผู้อื่น

ข้อ 4 ลูกเสือเป็นมิตรของคนทุกคน และเป็นพี่น้องกับลูกเสืออื่นทั่วโลก

ข้อ 5 ลูกเสือเป็นผู้สุภาพเรียบร้อย

ข้อ 6 ลูกเสือมีความเมตตากรุณาต่อสัตว์

ข้อ 7 ลูกเสือเชื่อฟังคำสั่งของบิดามารดาและผู้บังคับบัญชาด้วยความเคารพ

ข้อ 8 ลูกเสือมีใจร่าเริงและไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก

ข้อ 9 ลูกเสือเป็นผู้มีชัยศรัทธา

ข้อ 10 ลูกเสือประพฤติชอบด้วย กาย วาจา ใจ

ดังนั้นในการสร้างคุณธรรมและวินัยให้แก่ลูกเสือ ผู้บังคับบัญชาลูกเสือควรปฏิบัติตนตามกฎและคำปฏิญาณของลูกเสืออย่างจริงจัง เพราะกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของลูกเสือ จะต้องสอดคล้องสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ หลักการและวิธีการของลูกเสือ จึงจะก่อให้เกิดคุณค่า คุณประโยชน์ต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง

4. วัตถุประสงค์โดยทั่วไปของกิจกรรมลูกเสือ

กระบวนการลูกเสือเป็นกระบวนการพัฒนาเยาวชน เป็นกระบวนการทางการศึกษาแต่เป็นการศึกษาในรูปแบบนอกระบบโรงเรียน วัตถุประสงค์โดยทั่วไปของกิจกรรมลูกเสือ ก็คือ วัตถุประสงค์ของการศึกษา กล่าวคือ เพื่อมีส่วนร่วมในช่วยให้เยาวชนได้พัฒนาศักยภาพเต็มกำลังความสามารถในทางกาย สติปัญญา สังคม จิตใจ ในรูปแบบบูรณาการ ในฐานะที่เป็นส่วนบุคคล เป็นพลเมืองดีที่มีความรับผิดชอบ ในฐานะสมาชิกของชุมชนในระดับท้องถิ่น ชาติ และนานาชาติ

5. วัตถุประสงค์เฉพาะของกิจกรรมลูกเสือ เพื่อพัฒนาเยาวชนให้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

5.1 คุณธรรม จริยธรรม ตามคำปฏิญาณ และกฎของลูกเสือ

5.2 มีความสามารถ ได้แก่ 1) ช่วยตนเองได้ พัฒนาตนเองได้ 2) ช่วยผู้อื่น ช่วยชุมชน สิ่งแวดล้อม ช่วยชาติ บ้านเมือง และ 3) พัฒนาความสามารถเฉพาะตัวสู่ความเป็นเลิศ

การจัดมวลกกิจกรรมลูกเสือต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของการลูกเสือ โดยเฉพาะ วัตถุประสงค์เฉพาะของการลูกเสือ กล่าวคือ ต้องจัดกิจกรรมให้ลูกเสือนมีคุณธรรม จริยธรรม ตาม คำปฏิญาณและกฎทั้ง 10 ข้อของลูกเสือ ต้องจัดกิจกรรมให้ลูกเสือ มีความสามารถในการช่วย ตนเองได้ป้องกันตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ ได้ พัฒนาตนเองได้มีความสามารถช่วยเหลือผู้อื่น และชุมชนได้ และสามารถพัฒนาความถนัดตามธรรมชาติของตนสู่ความเป็นเลิศ

6. วิธีการของการลูกเสือ

กิจกรรมลูกเสือมุ่งเน้นวิธีการให้ลูกเสือได้เรียนรู้ด้วยการกระทำและด้วยระบบหมู่เป็น สำคัญ กิจกรรมของลูกเสือจึงอยู่ในรูปแบบ ดังต่อไปนี้

6.1 เรียนด้วยการกระทำ

6.2 ส่งเสริมให้ใฝ่รู้ ฝึกทักษะหาความรู้ ประสบการณ์ด้วยตนเอง

6.3 กระทำกิจกรรมด้วยกระบวนการกลุ่ม

6.4 กระทำกิจกรรมนอกห้องเรียน กลางแจ้ง ใกล้เคียง สัมพันธ์กับธรรมชาติ

6.5 ฝึกคิด ตัดสินใจ ดำเนินงานอย่างมีระบบ

6.6 กิจกรรมสนุก เร้าใจ ทำท่าย ยั่วยุให้แสดงความสามารถที่มีอยู่และแสดงความสามารถ เหนือไปจากที่มีอยู่

6.7 เป็นการเล่น เป็นเกมแข่งขัน

6.8 เป็นการศึกษา ค้นคว้า ทดสอบ ทดลอง

6.9 ฝึกทักษะ สร้างประสบการณ์ใหม่

6.10 เป็นกิจกรรมช่วยเหลือ การให้บริการ การทำประโยชน์ การผลิต การสร้าง การริเริ่มสร้างสรรค์

6.11 กิจกรรมของลูกเสือต้องสอดคล้องตามวัย และสภาพแวดล้อม

การฝึกอบรมลูกเสือถ้าจะให้ประสบความสำเร็จอย่างเต็มที่จะต้องให้ลูกเสือมีความก้าวหน้า อยู่เสมอและให้ผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ตามลำดับ คือ ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ

สิ่งจำเป็นประการแรกในการฝึกอบรมเด็ก คือ ผู้สอนจะต้องสนองการฝึกอบรม ในแง่ของเด็ก แล้วสอนวิชาต่าง ๆ ดังที่เด็กอยากจะรู้ และให้เด็กสอนกันเอง เรียนด้วยตนเอง ลอร์ดบาเดน เพาเวลล์ (Lord Baden Powell) ได้เสนอแนะการฝึกอบรมลูกเสือ 5 ขั้น ดังนี้ (ศาสตราจารย์ บุ่งทอง. 2537 : 22)

- ขั้นที่ 1 การเตรียม มีแผนกำหนดงานและอุปกรณ์พร้อม
- ขั้นที่ 2 การสาธิต แสดงให้เห็นการกระทำ และผลที่ได้รับ
- ขั้นที่ 3 การอธิบาย บรรยายให้ทราบว่าต้องทำอะไร โดยละเอียด
- ขั้นที่ 4 การลอกแบบ ลูกเสือลงมือทำด้วยตนเอง
- ขั้นที่ 5 การซักถาม ผู้สอบถามเด็ก หรือให้เด็กถาม

จะเห็นได้ว่าการฝึกอบรมลูกเสือสอดคล้องกับแนวการสอนแผนใหม่ โดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยการกระทำและมีการเสริมแรงให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

7. ระบบหมู่ ฝึกความรับผิดชอบ การเป็นผู้นำ ผู้ตาม การปกครองในระบบประชาธิปไตย การฝึกอบรมลูกเสือ มีการแบ่งลูกเสือออกเป็นกอง แต่ละกองแบ่งออกเป็นหมู่ลูกเสือ เป็นหน่วยสำคัญในการดำเนินงานของลูกเสือ ไม่ว่าจะสำหรับการทำงาน หรือการเล่น และไม่ว่าจะเป็นเรื่องวินัย หรือหน้าที่การแต่งตั้งนายหมู่และรองนายหมู่ ให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการบังคับบัญชาลูกเสือ เป็นเรื่องของนายหมู่ที่จะต้องควบคุมและพัฒนาคุณลักษณะของลูกหมู่ของตนแต่ละคน โดยมีนายหมู่เป็นผู้ช่วย

การแบ่งลูกเสือออกเป็นหมู่ ๆ ก็เพื่อสะดวกและเพื่อให้นายหมู่ลูกเสือได้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานตามระบบหมู่ นายหมู่มีหน้าที่วางแผนปฏิบัติการของหมู่ ทั้งการไปอยู่ค่ายพักแรม โดยมีรองนายหมู่เป็นผู้ช่วย และผู้กำกับลูกเสือเป็นผู้ให้คำแนะนำ นอกจากนี้ นายหมู่และผู้กำกับ ยังมาประชุมพร้อมกันเป็นครั้งคราวในที่ประชุมนายหมู่ ที่ประชุมจะต้องรับผิดชอบในการรักษาเกียรติของกองลูกเสือของตน ก็จะต้องพิจารณาแผนปฏิบัติงานและกิจกรรมต่าง ๆ

8. ระบบเครื่องหมายวิชาพิเศษ ลูกเสือทุกคนจะได้รับการฝึกอบรมตามวิธีการของลูกเสือ และเมื่อผ่านการทดสอบตามที่กำหนดไว้จะได้รับเครื่องหมายซึ่งนำมาติดเครื่องแบบ เป็นการเชิดชูเกียรติ และแสดงสมรรถภาพของตัวส่วนหนึ่ง เครื่องหมายวิชาพิเศษมีมากมาย เช่น วิชาผจญภัย การเดินทางไกล ดาราศาสตร์ บุกเบิก สุทกรรม สะกดรอย ฯลฯ

9. กิจกรรมกลางแจ้ง ในการฝึกอบรมลูกเสือทุกประเภท ถือว่ากิจกรรมกลางแจ้งเป็นเรื่องสำคัญ และควรได้รับการส่งเสริมให้มากที่สุดเท่าที่สามารถจะทำได้ ทั้งนี้เป็นการส่งเสริมสุขภาพของลูกเสือด้วย ในการฝึกอบรมลูกเสือ บางครั้งจะต้องกระทำภายในอาคาร แต่กิจกรรมเช่นเดียวกันถ้าได้กระทำกลางแจ้ง เช่น ในสนาม ฟุ่่นา ในป่า หรือสวนสาธารณะก็จะเป็นการดี

การเดินทางไกลและอยู่ค่ายพักแรม เป็นหัวใจของการฝึกอบรมลูกเสือ เพราะมีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้ลูกเสือมีความอดทน อยู่ในระเบียบวินัย รู้จักช่วยตัวเอง รู้จักอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่น ตลอดจนมีโอกาสได้เรียนรู้และเข้าใจวิชาลูกเสืออย่างแจ่มแจ้งด้วยการปฏิบัติจริง

นอกจากนี้กิจกรรมที่ทำทลายลูกเสือ เช่น การผจญภัย การบุกเบิก การเดินทางสำรวจ ฯลฯ ก็นับเป็นกิจกรรมที่ลูกเสือทุกคนควรเข้าร่วมตามโอกาส

10. การเล่น (เกมต่าง ๆ)

เกมหรือการเล่นของลูกเสือ เป็นกิจกรรมที่สำคัญในการฝึกรบมลูกเสือ ทั้งในทางจิตใจ และในการบริหารร่างกาย เกมช่วยพัฒนาเด็กในเรื่องนิสัยใจคอ อารมณ์ น้ำใจนักกีฬา การรักหมู่คณะ ความอดทน ระเบียบวินัย และความไม่เห็นแก่ตัว

ทุกครั้งที่มีการฝึกรบมลูกเสือ หรือที่เรียกว่าการเปิดประชุมกองจะต้องมีการจัดให้เด็ก ได้เล่นเกมเพื่อเป็นการบริหารร่างกายและเป็นการอบรมเด็กในด้านจิตใจไปด้วย

11. การร้องเพลง และการชุมนุมรอบกองไฟ

วิธีการฝึกรบมลูกเสือที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง คือ การร้องเพลง และการชุมนุมรอบกองไฟ การร้องเพลง นอกจากจะช่วยผ่อนคลายอารมณ์ให้เด็ก ๆ ได้สนุกสนานรื่นเริงบันเทิงใจแล้ว ยังเป็นสิ่งในการปลุกใจ ให้เกิดความรักชาติบ้านเมืองอีกด้วย ทุกครั้งที่มีการชุมนุมรอบกองไฟ จะต้องมีการร้องเพลงรอบ ๆ วงในการชุมนุมรอบกองไฟและการร้องเพลงสลับการแสดงต่าง ๆ และที่สำคัญหากมีการให้เด็ก ๆ ร้องเพลงประจำหมู่ ซึ่งแต่ละหมู่แต่งขึ้นเองแล้ว ย่อมเป็น สิ่งที่ก่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีในหมู่คณะมากยิ่งขึ้น

วิธีการฝึกรบมที่ลอร์ด บาดเดน เพาเวลล์ (Lord Baden Powel) เป็นผู้กำหนดแบบอย่าง ไว้นั้น ถือเอาความต้องการของเด็กที่เป็นไปตามธรรมชาติเป็นหลัก ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ต้องมีความรับผิดชอบต่อการคัดเลือกกิจกรรมต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการฝึกรบมลูกเสือ ทั้งนี้โดยเด็กได้มีส่วนรับรู้ และให้ความเห็นชอบด้วย บี.พี. จึงได้ชี้แนวทางในการจัดกิจกรรม ลูกเสือโดยได้เขียนหนังสือ สเกาดิง ฟอ์ บอย (Scouting For Boy) เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เด็ก ปฏิบัติกิจกรรมที่ทำทลายมากยิ่งขึ้น โดยใช้เสนอ 3 ประการ คือ (ศาสตราจารย์ บุ่งทอง. 2537 : 24)

1. กิจกรรมกลางแจ้ง การลูกเสือเป็นที่ดึงดูดใจนักผจญภัย นักบุกเบิก นักสำรวจเสมอ อันลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะนิสัยของมนุษย์ทุกคน และเป็นสิ่งที่มองเห็นได้ชัดเจนในวัยเด็ก

2. ความสำเร็จ เด็กที่กำลังเจริญเติบโต จะพอใจกับความรูสึกว่าตนมีความก้าวหน้า เพิ่มพูนทักษะและความรู้เชิงปฏิบัติสิ่งต่าง ๆ

3. การรับใช้ผู้อื่น นอกจากการฝึกรบมให้เด็กเติบโต เป็นผู้มีนิสัยดีงาม มีสุขภาพดี มีทักษะในวิชาลูกเสือ และงานอดิเรกแล้ว ควรฝึกฝนและเปิดโอกาสให้เด็กลูกเสือได้รับใช้ผู้อื่นด้วย โดยการบำเพ็ญประโยชน์เป็นประจำทุกวัน และการปฏิบัติตนตามคำพัง หรือเป็นกลุ่ม

สรุปว่า วิธีการฝึกรบมลูกเสือ คือระบบหมู่ โดยให้เด็กมารวมกลุ่มกันให้คนหนึ่งเป็น หัวหน้า ให้อยู่กันเองตามธรรมชาติ เน้นให้ลูกเสือมีระเบียบวินัย รู้จักการปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม รู้จัก

รับผิดชอบต่อสุขภาพของตนเอง รู้จักการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข รู้จักบริหารร่างกายในยามว่าง ซึ่งทำให้เด็กมีสุขภาพดี บี. พี. ซึ่งเป็นผู้ให้กำเนิดลูกเสือโลก จึงมีความเห็นว่าเด็กทุกคนชอบอยู่ค่าย พักแรม กิจกรรมกลางแจ้ง และการสนุกสนาน ฉะนั้นกิจกรรมลูกเสือก็คือการเล่น (Scouting is game) และสิ่งที่เด็กต้องการ 5 ประการ คือ

1. การผจญภัย (Adventure) ได้แก่การเรียนรู้เรื่องใหม่ ๆ ที่ตื่นเต้นและไม่คาดหมาย มาก่อน
2. ได้เพื่อน (Friendship) ได้แก่การที่เด็กมีเพื่อน
3. อยู่นอก (The outdoor world) ได้แก่โลกภายนอก ประกอบด้วย ป่าเขา ลำธารทุ่งนา
4. การสนุก (Good fun) ได้แก่ความสนุกสนานในการประกอบกิจกรรม
5. สุขสม (A Feeling of achievement) ได้แก่ความรู้สึกภูมิใจในการที่ตนได้ทำงานอย่างใด อย่างหนึ่งจนประสบความสำเร็จ (ศาสตราจารย์ บัญทอง 2537 : 25)

โดยสรุป ก็คือ การจัดหมวดกิจกรรมลูกเสือจะต้องจัดให้สอดคล้องเป็นไปตาม วัตถุประสงค์หลักการและวิธีการของลูกเสือ กิจกรรมลูกเสือจึงจะก่อให้เกิดคุณค่า คุณประโยชน์ต่อการพัฒนาเยาวชนอย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือกรุงเทพมหานคร. 2549 : 9 – 13)

2.5 สภาพกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา

สภาพกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา มีดังนี้

1. การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาจะแตกต่างกันไปตามสภาพของสถานศึกษา เช่น สถานศึกษาระดับประถมศึกษาจะมีลูกเสือสำรองและลูกเสือสามัญ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะมีลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายกับระดับวิทยาลัยจะมีลูกเสือวิสามัญ

1.1 จัดแบ่งเป็น กลุ่มลูกเสือ กองลูกเสือ หมู่ลูกเสือ และลูกเสือ คือ 1) กลุ่มลูกเสือ ประกอบด้วยลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตั้งแต่ 4 กองขึ้นไป 2) กองลูกเสือ ประกอบด้วยลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตั้งแต่ 2-6 หมู่ และ 3) หมู่ลูกเสือ ประกอบด้วยลูกเสือ 6 - 8 คน รวมทั้งนายหมู่และรองนายหมู่

1.2 ผู้บังคับบัญชาลูกเสือในสถานศึกษา ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน 1 คน และรองผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนอย่างน้อย 1 คน สำหรับสถานศึกษาที่มีกองลูกเสือขนาดใหญ่ 2) ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียน 1 คน และรองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือโรงเรียนอย่างน้อย 1 คน สำหรับสถานศึกษาที่มีกองลูกเสือขนาดเล็ก

1.3 หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บังคับบัญชาลูกเสือในสถานศึกษา คือ 1) ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน มีหน้าที่อำนวยการลูกเสือทั่วไปภายในสถานศึกษา และ 2) รอง

ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนมีหน้าที่เป็นผู้ช่วย และทำหน้าที่แทน เมื่อผู้อำนวยการลูกเสือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

1.4 ผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ มีหน้าที่ คือ 1) ปรับปรุงกลุ่มลูกเสือให้เป็นกลุ่มลูกเสือที่สมบูรณ์ เว้นแต่มีความจำเป็นที่ไม่อาจทำเช่นนั้นได้ 2) ดูแลแนะนำและประสานงานของลูกเสือทุกประเภท 3) ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมกลุ่ม 4) เสนอแต่งตั้งกรรมการกลุ่ม และตนเองเป็นกรรมการร่วมด้วย

1.5 รองผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ มีหน้าที่เป็นผู้ช่วยและทำหน้าที่แทน เมื่อผู้กำกับกลุ่มลูกเสือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

1.6 ผู้กำกับกองลูกเสือ มีหน้าที่ คือ 1) บังคับบัญชา ฝึกอบรมและรับผิดชอบกิจกรรมในกองลูกเสือของตน ทั้งต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้กำกับกลุ่มลูกเสือ 2) เป็นที่ปรึกษาในการประชุมนายหมู่ 3) รับผิดชอบในเรื่องเกี่ยวกับวินัย และการรับจ่ายเงินในกองลูกเสือ และ 4) ฝึกอบรมนายหมู่ลูกเสือ

1.7 รองผู้กำกับกองลูกเสือ มีหน้าที่เป็นผู้ช่วย และทำหน้าที่แทน เมื่อผู้กำกับกองลูกเสือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้

2. กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา 4 ขั้น ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนกิจกรรมลูกเสือ (Planning) การจัดองค์การกิจกรรมลูกเสือ (Organizing) การใช้ภาวะผู้นำกิจกรรมลูกเสือ (Leading) และ การควบคุมกิจกรรมลูกเสือ (Controlling)

2.1 การวางแผนกิจกรรมลูกเสือ (Scout planning)

พิเชษฐุ์ เขียวทองศรี (2540 : 18) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผนปฏิบัติงานบริหารกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การกำหนดแนวทางการฝึกอบรมลูกเสือ กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า โดยให้สอดคล้องกับหลักสูตร นโยบายของอำเภอ จังหวัด รวมถึงวางแผนจัดสรรทรัพยากรที่จำเป็นในการฝึกอบรมลูกเสือ

วิจิตร ศรีสอ้าน (2540 : 40) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง การจัดวางโครงการและแผนปฏิบัติ รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

วัชรระ ศรีคำตัน (2541 : 15) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน หมายถึง ความสามารถกำหนดการใช้ทรัพยากรในการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และ วิธีการบริหารโดยองค์ประกอบคือการควบคุมเวลา และเป้าหมายในอนาคตอย่างมีประสิทธิภาพ

สวัสดี กาญจนสุวรรณ (2542 : 59) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง บรรดากิจกรรมต่าง ๆ ของผู้บริหารใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานก่อนตัดสินใจลงมือปฏิบัติจริง

ทวิชศักดิ์ ไทยประดิษฐ์ (2545 : 12) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง การเตรียมการอย่างรอบคอบสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคต

มานิตย์ อยู่ครอบ (2545 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารจะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อองค์การและกำหนดขึ้นเป็นแผน

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545 : 35) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง กระบวนการของการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ที่สำคัญ เริ่มจากภารกิจ(Mission) ตามด้วยจุดมุ่งหมาย (Goals) และแผน (Plans) ที่จะให้บรรลุจุดมุ่งหมาย (Goal attainment)

ฤทธิศักดิ์ ชาติเจริญศิลป์สุข (2545 : ออนไลน์) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง ภาระหน้าที่ของผู้บริหารจะต้องทำการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อองค์การและกำหนดขึ้นเป็นแผน

เมตต์ เมตต์การณ์จิต (2547 : 82) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง การตัดสินใจไว้ล่วงหน้าว่าในอนาคตจะทำอะไร จะมีวิธีดำเนินการอย่างไร และใครจะเป็นผู้รับผิดชอบ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพเป็นการนำความรู้ทางนโยบาย และแผนมาประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติ ความสำเร็จของการวางแผนก็คือ แผน (เอกสารแผน)

ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว (2549 : 16) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดเป้าหมายขององค์การ การกำหนดแนวทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย การตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะดำเนินการอย่างไรให้บรรลุเป้าหมาย กิจกรรมการวางแผนประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันขององค์การ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ การกำหนดนโยบาย มาตรการและกลยุทธ์การดำเนินงาน รวมทั้งการกำหนดทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน

ธงชัย สันติวงษ์ (2549 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง การออกแบบ หรือกำหนดงานที่จะต้องทำ แล้วพัฒนาแผนการเพื่อให้งานที่คาดการณ์ไว้นั้นประสบความสำเร็จ

พิชัย บานัญญาติ (2549 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดสิ่งที่ต้องการบรรลุ กำหนดวัตถุประสงค์และขั้นตอนที่จะบรรลุผลมีการวางแผนเพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ (Result-based)

กุลิก (Gulick. 1963 : 13) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางโครงการ อย่างกว้าง ๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องทำตามลำดับ พร้อมทั้งกำหนดวิธีการปฏิบัติและวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้น ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติ

เซอร์จิโอวานนี และคณะ (Sergiovanni & et al. 1983 : 13) ได้ให้คำจำกัดความการวางแผน (Planning) หมายถึง การเชื่อมโยงความมุ่งหมายและโครงการปฏิบัติงานในระยะยาวให้เป็นเชิงประจักษ์

สเคคเมคฮอร์น (Schermerhorn. 1989 : 9) ได้ให้คำจำกัดความ การวางแผน (Planning) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์ การกำหนดเป้าหมาย และการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เหมาะสม

สรุปได้ว่า การวางแผนกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การกำหนดแนวทางการฝึกอบรมลูกเสือ โดยการวางแผน วางโครงการที่จะให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักวิชาการ หลักสูตร นโยบายของคณะลูกเสือแห่งชาติ ด้วยการกำหนดขั้นตอนปฏิบัติงานที่เหมาะสม มีวางแผน จัดสรรทรัพยากรในการบริหารทั้ง คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นในการฝึกอบรมลูกเสือ การวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันขององค์การ การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจมาตรการและกลยุทธ์การดำเนินงาน เพื่อมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ มีการตัดสินใจไว้วางหน้า และการประเมินอย่างรอบคอบ

2.2 การจัดองค์การกิจกรรมลูกเสือ (Scout Organizing)

พิเชษฐุ์ เจ้ยทองศรี (2540 : 21) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การในการปฏิบัติงานบริหารกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การจัดโครงสร้างของกลุ่มลูกเสือ กองลูกเสือ หมู่ลูกเสือ การจัดสายบังคับบัญชา ตลอดจนจนถึงการดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับลูกเสือ

วัชระ ศรีคำตัน (2541 : 16) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การ หมายถึง การกำหนดโครงสร้างขององค์การที่ชัดเจน การกำหนดบทบาทหน้าที่และภารกิจที่ชัดเจน จะช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถจัดความซ้ำซ้อนและความขัดแย้งในหน้าที่การงานทำให้งานบรรลุเป้าหมายที่องค์การวางไว้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2541 : 251) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง กระบวนการที่กำหนด กฎ ระเบียบ แบบแผนในการปฏิบัติงานขององค์การซึ่งรวมถึงวิธีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม

บุญเลิศ กลิ่นรัตน์ (2542 : 63 - 64) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง กลุ่มบุคคลที่รวมตัวกัน โดยมีจุดหมายที่จะปฏิบัติภารกิจใดภารกิจหนึ่งหรือหลายภารกิจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มตน อย่างสอดคล้องกลมกลืนไปกับวัตถุประสงค์ของแต่ละคนที่เป็นสมาชิก มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบ มีความพยายามที่จะรักษาสัมพันธภาพที่ดีของสมาชิกให้คงอยู่เสมอ ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมในฐานะที่เป็นหน่วยย่อยหนึ่งของสังคม

สวัสดี กาญจนสุวรรณ (2542 : 59) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดหน่วยงาน (Organizing) หมายถึง การรวมกิจกรรมทุกอย่างที่ก่อให้เกิดผลตามลักษณะของภารกิจและอำนาจหน้าที่ เป็นการกำหนดใช้เครื่องจักร วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรผสมผสานกันอย่างเหมาะสม ตามความจำเป็น เพื่อให้สามารถดำเนินการได้สำเร็จตามที่กำหนดไว้ในแผน

ทวีศักดิ์ ไทยประดิษฐ์ (2545 : 12) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดองค์การและการกำหนดอำนาจหน้าที่ หรือตำแหน่งบุคคล

มานิตย์ อยู่กรอบ (2545 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545 : 66) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง รูปแบบอย่างเป็นทางการที่แสดงถึงความมีปฏิสัมพันธ์ และการติดต่อสื่อสารหรือการประสานงานที่เชื่อมโยงงานบุคคล หรือกลุ่มองค์การเพื่อบรรลุจุดหมายขององค์การ

ฤทธิศักดิ์ชาติเจริญศิลป์สุข (2545 : 3) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ภาระหน้าที่ที่ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีโครงสร้างของงานต่าง ๆ

ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว (2549 : 16) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึงการจัดการทรัพยากรต่าง ๆ และการกำหนด การจัดระบบการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ กิจกรรมการจัดองค์การประกอบด้วย การจัดทำแผนภูมิการปฏิบัติงาน การจัดบุคคลรับผิดชอบงานต่าง ๆ การจัดทำมาตรฐาน และรายละเอียดเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การจัดระบบการบังคับบัญชาและการประสานงาน การกำหนดภารกิจขององค์การ การจัดระบบทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในองค์การ

ธงชัย สันติวงษ์ (2549 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดการ (Organizing) หมายถึง การแบ่งหน้าที่การทำงานและจัดการสายการประสานงาน หรือ สายการบังคับบัญชาในองค์การ

พิชัย บานญาติ (2549 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง ทั้งการจัดโครงสร้างองค์การ จัดคน จัดทรัพยากรต่างๆให้พร้อมต่อการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้

กูลิต และเออร์วิค (Gulick & Urwick, 1973 : 149) ได้ให้คำจำกัดความ (Organizing) หมายถึง การจัดส่วนราชการหรือองค์การ ซึ่งอาจรวมถึงการปฏิบัติงานหรือวิธีการจัดการด้วย เรื่องการจัดแบ่งส่วนงานนี้จะต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน เช่น การจัดแบ่งงาน (Division of work) เป็น กรม กอง แผนก โดยอาศัยปริมาณงาน คุณภาพของงาน หรือจัดตามลักษณะของงานเฉพาะอย่าง (Specialization) นอกจากนี้อาจพิจารณาในแง่ช่วงของการควบคุม (Span of control) หรือพิจารณาในแง่ของหน่วยงาน เช่น หน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff) หรือบางที

แยกเรียกเป็นหน่วยงานหลัก (Line) หน่วยแนะนำหรือที่ปรึกษา (Staff) และหน่วยงานช่วยสนับสนุน (Auxiliary) เป็นต้น

روبีน (Robbins. 1980 : 196) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การแบ่งงานหรือการมอบหมายงาน การกำหนดช่วงการบริหารหรือโครงสร้างองค์การ การกำหนดกลุ่มงาน การประสานงาน และเอกภาพในการบังคับบัญชา

สเตลมเมอร์ฮอร์น (Schermerhorn. 1989 : 9) ได้ให้คำจำกัดความ การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดตัวบุคคล จัดสรรคนและวัสดุอุปกรณ์เข้าไปให้เหมาะสม และกลมกลืนกับการปฏิบัติงานตามแผน

สรุปได้ว่า การจัดองค์การกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การจัดโครงสร้างของกองลูกเสือ หมู่ลูกเสือ การจัดสายงานบังคับบัญชา มีการมอบหมายงาน การกำหนดตัวบุคคล ลักษณะของภารกิจและอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการจัดการทรัพยากรต่าง ๆ กำหนดการใช้วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมและกลมกลืนกับการปฏิบัติงานตามแผน มีวิธีการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มงาน ซึ่งรวมทั้งการประสานงาน การดำเนินการเกี่ยวกับเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลูกเสือตามกระบวนการที่กำหนด กฎ ระเบียบ แบบแผน ในการปฏิบัติงานของการจัดองค์การกิจกรรมลูกเสือ

3. การใช้ภาวะผู้นำกิจกรรมลูกเสือ (Scout leading)

วัชระ ศรีคำตัน (2541 : 17) ได้ให้คำจำกัดความ การนำในองค์การ หมายถึง การใช้อิทธิพลของผู้บริหารต่อผู้อยู่ในองค์การในทิศทางที่จะช่วยให้พวกเขาทำงานด้วยความพึงพอใจ โดยใช้เทคนิคการบริหารชนิดต่าง ๆ เพื่อให้งานบรรลุสู่เป้าหมายขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545 : 92) ได้ให้คำจำกัดความ การนำ (Leading) หมายถึง ความพยายามให้มีอิทธิพลต่อผู้อื่น เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุจุดหมายขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในองค์ประกอบ 4 ประการดังนี้คือ การจูงใจ ภาวะผู้นำ การติดต่อสื่อสารทางการบริหาร และการบริหารกลุ่ม

ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว (2549 : 16) ได้ให้คำจำกัดความ การนำ (Leading) หมายถึง การอำนวยความสะดวกและการประสานงานเพื่อให้บุคลากรปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายขององค์การ ซึ่งต้องอาศัยภาวะผู้นำของผู้บริหาร กิจกรรมการนำประกอบด้วย การจูงใจ การตัดสินใจสั่งการ การสื่อสาร การแก้ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากร การอำนวยความสะดวกและส่งเสริม และการประชาสัมพันธ์

พิชัย บานญาติ (2549 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ ภาวะผู้นำ (Leading) หมายถึง การกระตุ้นให้พนักงานทำงานให้สำเร็จด้วยความเต็มใจหรือไม่ต้องบังคับเพราะผู้บริหารคือผู้ที่ทำงานให้สำเร็จ

โดยไม่ต้องลงมือทำเองหรืองานสำเร็จโดยผู้อื่น จึงต้องใช้ภาวะผู้นำจูงใจคนให้อยากทำงานให้ดี กระตุ้นความกระตือรือร้นของคนในองค์กรให้ทำงานหนักเพื่อบรรลุแผนงานที่สำคัญ

สเตกเมคฮอร์น (Schermerhorn. 1989 : 9) ได้ให้คำจำกัดความ การอำนวยการหรือการชี้นำ (Leading) หมายถึง การชี้นำให้บุคคลเกิดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานทั้งการกำหนดแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงานตามแผน และรวมไปถึงการสร้าง ความเห็นชอบร่วมกัน และสนับสนุนการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์ที่วางไว้

สรุปได้ว่า การใช้ภาวะผู้นำกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การอำนวยการ การประสานงาน และการชี้นำให้บุคคลเกิดความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงาน โดยใช้ภาวะผู้นำจูงใจคนให้อยากทำงานให้ดี ด้วย การกระตุ้นความกระตือรือร้นของคนในองค์กร และมีความพยายามใช้อิทธิพลของผู้บริหารต่อผู้อยู่ในองค์กร ในการกำหนดแนวทางที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน รวมถึงการสนับสนุน การติดต่อสื่อสาร การตัดสินใจสั่งการ เพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งของบุคลากร และการประชาสัมพันธ์ เพื่อให้งานบรรลุสู่เป้าหมายขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การควบคุมกิจกรรมลูกเสือ (Scout controlling)

พิเชษฐ์ เจ้ยทองศรี (2540 : 21) ได้ให้คำจำกัดความ การควบคุมการในการปฏิบัติงาน บริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน หมายถึง ความพยายามของผู้บริหารโรงเรียน ในการที่จะทำให้การฝึกอบรมลูกเสือดำเนินไปตามแผนฝึกอบรมที่กำหนด ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานที่คณะลูกเสือแห่งชาติกำหนด การรายงานผล การประเมินผล และการสอบเลื่อนขั้นทางลูกเสือ

วัชร ศรีคำตัน (2541 : 18) ได้ให้คำจำกัดความ การควบคุมดูแล หมายถึง เทคนิค กระบวนการอย่างหนึ่งของการบริหารที่จะช่วยให้งานขององค์กรดำเนินไปอย่างราบรื่นช่วยให้คนร่วมงานได้ปฏิบัติงานด้วยควาเรียบร้อยตลอดจนด้วยแรงจูงใจที่เกิดจากความเข้าใจอันดีต่อผู้บังคับบัญชา และงานของตนเอง

สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ (2542 : 59) ได้ให้คำจำกัดความ การควบคุม (Controlling) หมายถึง กิจกรรมที่ประกันว่าการปฏิบัติงานทุกอย่างในหน่วยงาน สอดคล้องกับแผนที่วางไว้

มานิตย์ อยู่กรอบ (2545 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ การควบคุม (Controlling) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมได้ทำตามแผนที่วางไว้

วิโรจน์ สารรัตนะ (2545 : 144) ได้ให้คำจำกัดความ การควบคุม (Controlling) หมายถึง การมุ่งเน้นที่จะก่อให้เกิดความมั่นใจว่าสมาชิกในองค์กรได้ประพฤติปฏิบัติในทิศทางที่จะทำให้บรรลุผลตามมาตรฐานหรือจุดหมาย มุ่งเน้นให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์และลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ลง

ฤทธิศักดิ์ ชาติเจริญศิลป์สุข (2545 : ออนไลน์) ได้ให้คำจำกัดความ การควบคุม (Controlling) หมายถึง ภาระหน้าที่ในการที่จะต้องกำกับให้สามารถประกันได้ว่ากิจกรรมได้ทำตามแผนที่วางไว้

ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว (2549 : 16) ได้ให้คำจำกัดความ การควบคุม (Controlling) หมายถึง การกำกับติดตาม ตรวจสอบให้การดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมาย และแผนขององค์กร กิจกรรมควบคุมประกอบด้วย การนิเทศติดตาม การประเมินผล การเปรียบเทียบผล การปฏิบัติงานกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้การรายงาน และการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน

ธงชัย สันติวงษ์ (2549 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ การควบคุม (Controlling) หมายถึง กำหนดมาตรฐาน วัดผลการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐาน และปรับพฤติกรรมพนักงาน ให้เป็นไปตามที่ต้องการ

พิชัย บานญาติ (2549 : 1) ได้ให้คำจำกัดความ การควบคุม (Controlling) หมายถึง การติดตาม (Monitoring) และประเมินผลงาน (Evaluation) ว่าเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์หรือไม่

สเตกเมคเซอร์น (Schermerhorn. 1989 : 9) ได้ให้คำจำกัดความ การควบคุมติดตามผลการทำงาน (Controlling) หมายถึง การติดตามการปฏิบัติงาน โดยเปรียบเทียบผลงานกับเป้าหมายที่วางไว้ และทำการปรับปรุงแก้ไขงาน นอกจากนี้การควบคุม ยังมีความหมายรวมถึง กระบวนการในการรวบรวม และสะท้อนผลของการปฏิบัติงานเพื่อปรับเปลี่ยนตลอดจนสร้างวิธีปฏิบัติงานใหม่

สรุปได้ว่า การควบคุมกิจกรรมลูกเสือ หมายถึง การนิเทศติดตามการปฏิบัติงานกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ เพื่อการประเมินผลงานว่าเป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ และบรรลุตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ หรือไม่ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน และควบคุมให้มีการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานการสอบเลื่อนชั้นทางลูกเสือที่คณะลูกเสือแห่งชาติกำหนด รวมทั้งการวัดผลการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับมาตรฐาน เพื่อการรายงานผล

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลูกเสือ ผู้วิจัยได้ค้นคว้ามาได้ดังนี้

ชโลธร ชิตรัฐธา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง :การศึกษาปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือในวิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรม SPSS for Windows โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารกิจการลูกเสือในวิทยาลัยเทคนิคจันทบุรี โดยรวมและทุกรายด้านมีปัญหาในระดับปานกลาง

2) ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือแต่ละคณะวิชามีความเห็นต่อปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือในระดับปานกลาง 3) ครูผู้สอนกิจกรรมลูกเสือในแต่ละคณะวิชามีความเห็นต่อปัญหาการบริหารกิจการลูกเสือแตกต่างกัน

อุดร แคนระโทก (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบที่มีประสิทธิภาพต่อการจัดกิจกรรมการสอนลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่โดยใช้กระบวนการทำงานเชิงระบบ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลวิจัยพบว่า ขั้นตอนกระบวนการทำงานเชิงระบบที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพต่อความสำเร็จของลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ทั้งด้านกระบวนการทำงานและผลงาน ลูกเสือปรับปรุงการทำงานร่วมกันจากการเรียนวิชาต่าง ๆ ได้อย่างก้าวหน้า มีคุณภาพในกระบวนการทำงานและผลงาน โดยเฉลี่ยมากกว่า 3.50 จากระดับคะแนนที่ตั้งไว้ 5 คะแนน

อานุกาพ แพทยาไทย (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดลำปาง ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครองโดยทดสอบค่าเฉลี่ยเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ ฮอกค์เบิร์ก (Hochberg's GT2) โดยกำหนดค่านัยทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยพบว่าผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยรวม ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ผู้กำกับลูกเสือ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และผู้ปกครอง ที่มีต่อการพัฒนาการจัดดำเนินการลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดลำปาง

กิตติศักดิ์ ทองเสมอ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือของบังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดเทศบาลในเขตการศึกษา 4 โดยใช้หาค่าเฉลี่ยและหาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยนำค่าเฉลี่ยไปเทียบกับเกณฑ์ของเบสต์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 4 มีระดับปัญหา โดยภาพรวมและรายกิจกรรมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลในเขตการศึกษา 4 ที่มีวุฒิทางลูกเสือต่างกันมีปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือไม่แตกต่างกัน 3) ผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล ในเขตการศึกษา 4 ที่มีประสบการณ์ต่างกัน มีปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบรายคู่พบว่า ปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือและด้านการบังคับบัญชาลูกเสือ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาด้านการเรียนการสอน และด้านการบังคับบัญชาลูกเสือมากกว่าผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี และพบว่าปัญหาด้านการจัดตั้งกลุ่มลูกเสือหรือกองลูกเสือปัญหาด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือและปัญหาด้านการเงินลูกเสือมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติ .05 โดยผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีปัญหาด้านการจัดตั้งกลุ่มลูกเสือหรือกองลูกเสือ ปัญหาด้านการรายงานกิจกรรมลูกเสือ และปัญหาด้านการเงินลูกเสือ มากกว่าผู้บังคับบัญชาลูกเสือที่มีประสบการณ์น้อยกว่า 10 ปี 4) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานกิจกรรมลูกเสือของผู้บังคับบัญชาลูกเสือโรงเรียนระดับประถมศึกษา สังกัดเทศบาลในเขตการศึกษา 4 การจัดตั้งกลุ่มลูกเสือหรือกองลูกเสือควรมีผู้รับผิดชอบโดยตรง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนลูกเสือควรจัดให้มีการเขียนแผนร่วมกันในระดับเขตการศึกษา 4 การบังคับบัญชาลูกเสือผู้บริหารควรเอาใจใส่กิจการลูกเสือสม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง การเงินลูกเสือ ควรจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับลูกเสือเหมือนกับการเรียนการสอนอื่น ๆ การรายงานกิจกรรมลูกเสือ ควรรายงานกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอและติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

สมชาย สุขเกษม (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานกิจการลูกเสือในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานคร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานกิจการลูกเสือในโรงเรียนเอกชน กรุงเทพมหานครมีการจัดตั้งกอง – กลุ่มลูกเสือ แบ่งเป็น 4 ประเภท คือ ลูกเสือสำรอง ลูกเสือสามัญ ลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ และลูกเสือวิสามัญ การแต่งตั้งผู้บังคับบัญชาลูกเสือพิจารณาจากครูที่ผ่านการฝึกอบรมวิชาผู้กำกับลูกเสือ การจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ 1 ชั่วโมง 50 นาทีโดยมีจุดประสงค์หลักให้ลูกเสือปฏิบัติจริงตามหลักสูตรของวิชาลูกเสือ ส่วนใหญ่ไม่มีการจัดกิจกรรมเดินทางไกลและพักแรมลูกเสือ ประเมินผลโดยการเข้าร่วมกิจกรรมและภาคปฏิบัติ มีผู้บังคับบัญชาเป็นผู้ประเมินผล แหล่งเงินที่ใช้จ่ายเกี่ยวกับกิจกรรมได้มาจากเงินที่เรียกเก็บจากลูกเสือในการปฏิบัติกิจกรรมแต่ละครั้ง และเงินค่าบำรุงลูกเสือการลงโทษทางวินัยลูกเสือโดยวิธีการตักเตือน การพัฒนาบุคลากรโดยการส่งเข้าอบรมหลักสูตรผู้บังคับบัญชาลูกเสือ จัดให้มีห้องลูกเสือที่ใช้ดำเนินกิจกรรมโดยเฉพาะ โรงเรียนสนับสนุนให้ลูกเสือบำเพ็ญประโยชน์ภายในโรงเรียนและชุมชนในหมู่บ้าน สำหรับปัญหาการบริหารงานกิจกรรมลูกเสือ ได้แก่ ขาดผู้สนับสนุน ขาดบุคลากรที่มีประสบการณ์ และขาดงบประมาณสนับสนุน

สมคิด แสนเสริม (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง : การศึกษาสภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โดยใช้การวิเคราะห์โดยทดสอบค่า t-test เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีของ Scheffe' ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารโรงเรียนและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ มีความคิดเห็นสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี โดยรวมทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 2) การเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตาม เพศ ขนาดโรงเรียนและอายุ พบว่า มีความคิดเห็นโดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตาม ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามตำแหน่ง พบว่าผู้บริหาร โรงเรียนและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับ สภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 4) สภาพปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหาร โรงเรียนและผู้กำกับลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้มีประสบการณ์ในการทำงาน 6-9 ปี กับมากกว่า 9 ปี พบว่ามี ความคิดเห็น แตกต่างกัน

ฤทธิ์ศักดิ์ ชาติเจริญศิลป์สุข (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ของ โรงเรียนมัธยมดีเด่นสังกัดกรมสามัญจังหวัดร้อยเอ็ด โดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของประชากรการทดสอบ Kruskal Wallis Test ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านวางแผน บุคคลทั้ง 3 กลุ่มมีการวางแผนร่วมกัน มีแนวทางในการปฏิบัติและมีปฏิทิน การปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีการวางแผนงบประมาณที่ชัดเจน 2) ด้านการจัดองค์กร มีการจัดระบบ องค์กรทำงาน มีการอบรมพัฒนาคุณภาพบุคลากรมีห้องสำนักงาน และมีผู้เชี่ยวชาญคอยช่วยเหลือ แนะนำ 3) ด้านการบังคับบัญชา มีการจัดแบ่งหน้าที่รับผิดชอบเป็นการกระจายงาน มีปฏิทิน การปฏิบัติงาน มีการกำหนดเป้าหมายและกระบวนการในการทำงาน กำหนดระเบียบและ บทลงโทษ ควบคุม ดูแล ส่งเสริมการทำงานเป็นระบบงานหมู่ 4) ด้านการประสานงาน มีการประสาน ประชาสัมพันธ์ทุกฝ่าย ทุกหมู่ ร่วมคิด ร่วมทำ ดูแล ช่วยเหลือ รับผิดชอบต่อและช่วยกันแก้ปัญหา 5) ด้านการควบคุม ได้รับความช่วยเหลือจากศึกษานิเทศก์ ได้รับความเอาใจใส่จากผู้บริหาร โรงเรียนและมีผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเข้มแข็ง มีการตรวจสอบ รายงานการปฏิบัติงานทุกขั้นตอน

ปรีชา เอติยัติ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรม ลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ โดยใช้การ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One – Way Analysis of Variance หรือ F – test) เมื่อมี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการตรวจสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีผลต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติน้อยที่สุด (Least significant difference) ผลการวิจัย พบว่า สภาพการจัด กิจกรรมลูกเสือสามัญใน โรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติงานใน โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์ ด้านหลักสูตร โดยรวมเห็นด้วยใน

ระดับมาก เป็นรายชื่อเห็นด้วยในระดับมากเช่นกัน ลำดับแรก คือ หลักสูตรมีจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน รองลงมาคือจุดประสงค์ของการเรียนที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสามารถปฏิบัติได้ ด้านเนื้อหาโดยรวมเห็นด้วยในระดับมาก เป็นรายชื่อ เห็นด้วยในระดับมากเช่นกัน ลำดับแรก คือ เรื่องเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีความเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน รองลงมาคือเนื้อหาที่กำหนดขึ้นเมื่อนักเรียนเรียนผ่านแล้ว สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมเห็นด้วยในระดับมากเป็นรายชื่อเห็นด้วยในระดับมากเช่นกัน ลำดับแรกคือ เรื่องการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญ สามารถบูรณาการกับวิชาชีพได้อย่างเหมาะสม รองลงมาคือเรื่อง เทคนิคการสอนมีความสำคัญมากต่อ ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมเห็นด้วยในระดับมาก เป็นรายชื่อเห็นด้วยในระดับมากเช่นกัน ลำดับแรกคือ เรื่องขาดงบประมาณในการสนับสนุนผลิตสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือ เรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือสามัญที่ได้ผลจะต้องใช้สื่อการสอนประกอบด้วย ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมเห็นด้วยในระดับมาก เป็นรายชื่อเห็นด้วยในระดับมากเช่นกัน ในลำดับแรกคือ เรื่องการวัดผลประเมินผล เป็นหัวใจสำคัญของการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ เรื่องการวิเคราะห์แบบวัดผลประเมินผล สามารถทำให้ประเมินคุณภาพการเรียนการสอนได้ชัดเจน ส่วนปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญในโรงเรียนประถมศึกษา มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกัน ต่อสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ และปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญแล้วพบว่า ครูปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสภาพการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญโดยรวมในด้านหลักสูตร ด้านเนื้อหา และด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผล มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัญหาการจัดกิจกรรมลูกเสือสามัญ ทั้ง โดยรวมและรายด้านทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

มานิตย์ อยู่กรอบ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหา การดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของกองลูกเสือในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกำแพงเพชร โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ค่าร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน, การทดสอบแบบ t-test (ตัวแปรอิสระ), F-test, และการทดสอบด้วยวิธีการของ Scheffe's สรุปผลการวิจัยพบว่า จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลดังนี้ คือ 1) สภาพการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานของกองลูกเสือในภาพรวมปรากฏว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานด้านมาตรฐานผู้เรียนอยู่ในระดับน้อย นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลาง 3) เมื่อเปรียบเทียบ

สภาพและ ปัญหาการดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานลูกเสือทั้ง 3 ด้าน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ผู้เชี่ยวชาญด้านการลูกเสือให้ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงกิจการลูกเสือ ดังนี้ 4.1) ด้านการบริหารงาน ควรมีการฝึกอบรม ผู้บังคับบัญชาลูกเสือให้เข้าใจขั้นตอนและวิธีการขอตั้งกลุ่มหรือกองลูกเสือ 4.2) ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ควรมีการฝึกอบรมการทำหลักสูตรและการจัดกิจกรรมลูกเสือเป็นประจำทุกปี 4.3) ด้านผู้เรียน ควรมีการดูแลให้ผู้เรียนเข้าใจและปฏิบัติตามกฎและคำปฏิญาณของลูกเสืออย่างเคร่งครัด

วันสาร แสงมณี (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการตามหลักสูตร ลูกเสือในโรงเรียนเอกชน โดยใช้การสุ่มแบบระดับชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Proportionate stratified sampling) จากจำนวนครูผู้สอนวิชาลูกเสือแต่ละโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า 1) งานหลักสูตรและการนำไปใช้ ข้อค้นพบคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนไม่ได้รับการฝึกอบรมการบริหารงาน วิชาการลูกเสืออย่างต่อเนื่อง ไม่มีการฝึกอบรมลักษณะการทบทวนจึงทำให้การพัฒนาหลักสูตร และการใช้หลักสูตรเกิดความอ่อนแอ สำนักงานคณะกรรมการลูกเสืออำเภอ และจังหวัดขาด การดูแล ดังนั้น โรงเรียนควรร่วมมือกันในการจัดโปรแกรมฝึกอบรมเป็นการศึกษาทบทวน หรือ ฝึกอบรมโดยมีกำหนดการที่ต่อเนื่องเพื่อเป็นการพัฒนาวิชาลูกเสือให้เข้มแข็งขึ้น 2) งานการเรียน การสอน ข้อค้นพบคือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนไม่มีวุฒิทางลูกเสือ ได้รับมอบหมายให้สอน วิชาลูกเสือ สำนักงานคณะกรรมการลูกเสือจังหวัดและอำเภอควรร่วมมือกับ โรงเรียนสำรวจผู้ที่ ไม่มีวุฒิทางลูกเสือแล้วร่วมกันจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อวุฒิทางลูกเสือให้กับผู้บริหาร โรงเรียนและ ครูผู้สอน และโรงเรียนควรจัดครูผู้สอนให้ตรงกับวุฒิทางลูกเสือที่ได้รับ และควรใช้วิธีการสอนของ วิชาลูกเสือบูรณาการกับการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วย 3) งานสื่อและอุปกรณ์ ข้อค้นพบคือ โรงเรียนขาดห้องเก็บวัสดุและอุปกรณ์วิชาลูกเสือที่แน่นอน ขาดทักษะการผลิตสื่อ โรงเรียนควรจัดห้องเก็บวัสดุอุปกรณ์ให้เป็นสัดส่วนที่แน่นอน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียน การสอน โดยการร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการลูกเสืออำเภอ หรือจังหวัด จัดประชุมเชิง ปฏิบัติการ เพื่อผลิตสื่อที่ถูกต้องตรงกับเนื้อหาวิชาลูกเสือที่มีการจัดการเรียนการสอน 4. งาน การวัดผลและการประเมินผล ข้อค้นพบคือ การวัดและประเมินผลยังไม่ครอบคลุมเนื้อหา ผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนควรร่วมมือกันกำหนดเกณฑ์วิธีการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับ เจตนารมณ์ของการจัดการเรียนการสอนวิชาลูกเสือให้ครบทุกจุดประสงค์

เรืองศิลป์ นีรราช (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรม ลูกเสือในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหา ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวน(ANOVA) และ

ทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ้ (Secheffe) ผลการวิจัยพบว่า 1) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร ทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านการประเมินผล ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวางแผน ด้านการจัดบุคลากร ด้านการจัดงบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ 2) โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร มีปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสืออยู่ในระดับน้อยทั้งภาพรวมและรายด้าน เรียงลำดับดังนี้ ด้านการจัดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ด้านการจัดบุคลากร ด้านการวางแผน ด้านการจัดการเรียน การสอน และด้านการประเมินผล ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือ พบว่า ผู้บริหารระดับนโยบาย มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือสูงกว่าผู้บริหารระดับกลุ่มลูกเสือ และผู้บริหารระดับกลุ่มลูกเสือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในภาพรวม และด้านการจัดการเรียนการสอน ส่วนในด้านการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ และด้านการประเมินผล ผู้บริหารระดับนโยบาย มีความคิดเห็นแตกต่างกับผู้บริหารระดับกลุ่มลูกเสือ และผู้บริหารระดับกลุ่มลูกเสือ ในขณะที่ไม่พบความแตกต่างระหว่างผู้บริหารระดับกลุ่มลูกเสือ และผู้บริหารระดับกลุ่มลูกเสือในทุกด้าน 3) ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ พบว่า ผู้บริหารระดับนโยบาย และผู้บริหารระดับกลุ่มลูกเสือ และผู้บริหารระดับกลุ่มลูกเสือ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือไม่แตกต่างกัน

อัสวชัย อ่อนนาเรนทร์ (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง : การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในโครงการพระราชดำริ เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสต่าง ๆ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยความค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในโครงการพระราชดำริ เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสต่าง ๆ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ ด้านงบประมาณ 2) ปัญหาในการบริหารกิจกรรมลูกเสือ – เนตรนารี ของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา ในโครงการพระราชดำริเพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสต่าง ๆ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุอุปกรณ์ และระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านการจัดการ 3) ผลการเปรียบเทียบสภาพและปัญหาการบริหารกิจกรรมลูกเสือ-เนตรนารีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในโครงการพระราชดำริเพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสต่าง ๆ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างผู้บริหารระดับนโยบาย และผู้บริหารระดับปฏิบัติการทั้งภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

จากเอกสารวรรณกรรมที่นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอ และเผยแพร่งานวิจัยในประเทศนั้นสามารถสรุปกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือได้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ การวางแผน การจัดองค์การ การใช้ภาวะผู้นำ และการควบคุม

เซ็ปเปิล (Czepiel. 1992 : Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบอาสาสมัคร และการสร้างองค์การของผู้นำลูกเสือหญิงเป็นการสำรวจบทบาทที่เกี่ยวข้องและการจัดการด้านเวลา โดยสะท้อนให้เห็นความสมบูรณ์แบบของชีวิตผู้นำและความรู้สึของการจัดตั้งลูกเสือหญิง เป็นการวิจัยแบบสำรวจและการสัมภาษณ์รูปแบบของการมีส่วนร่วม อิทธิพลทางด้านสังคมต่อการพัฒนาเยาวชน และด้านวัฒนธรรม

ดีน (Dean. 1992 : Abstract) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การลูกเสือในอเมริกา” เป็นการเคลื่อนไหวทางการลูกเสือในอเมริกาเริ่มตั้งแต่ปี 1910 - 1990 ผู้ก่อตั้งและผู้นำกิจการลูกเสือได้พิจารณาว่าการลูกเสือเป็นการศึกษาและการสร้างคุณลักษณะที่ดีให้แก่เด็กผู้ชายต่อมารลูกเสือหญิงจากอังกฤษ เข้ามาสู่อเมริกา ในปี 1912 โดยเริ่มจากกิจกรรม การจัดบ้าน อาสาสมัคร และ กองทัพ การเคลื่อนไหวนี้ประสบความสำเร็จ เนื่องจากมีแนวโน้มที่จะ พัฒนาการเป็นผู้นำให้แก่เด็กหญิงวัยรุ่น และสัญญาที่จะทำให้ลูกเสือหญิงมีวินัยและเป็นผู้หญิงอย่างแท้จริง ในที่สุดการลูกเสือหญิงเจริญงอกงามมีประสิทธิภาพ และได้สร้างคำสอนคู่กับลูกเสือและความเสมอภาคทางสังคมเท่าเทียมกับผู้ชาย ทำให้ผู้หญิงเป็นที่ยอมรับในสังคมมากขึ้น

ลู (Lu. 1993 : Abstract) การศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรลูกเสือในประเทศไต้หวัน โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่ออธิบายและวิจารณ์ความต้องการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรการศึกษาของลูกเสือและระบุความเป็นไปได้ ตลอดจนเนื้อหาเบื้องต้นสำหรับหลักสูตรการศึกษาของลูกเสือในไต้หวัน ในการศึกษาครั้งนี้มีส่วนที่ถูกแนะนำสำหรับหลักสูตรใหม่ของการลูกเสืออยู่ 5 กลุ่ม การประชุมกลุ่มเคลไฟ ยอมรับว่าความสามัคคีและสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญต่อหลักสูตรการศึกษาของลูกเสือ ส่วนกลุ่มอื่น ๆ มีความสำคัญพอประมาณ

สตอร์เน่ (Steme. 1993 : Abstract) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการก่อตั้งลูกเสือและเพศของสมาชิก เป็นการศึกษาการก่อตั้งลูกเสือชายและหญิงในอเมริกา ตอนต้นศตวรรษที่ 20 เชื่อว่าลูกเสือทั้งสองเพศเป็นตัวแทนของรูปแบบทางวัฒนธรรม การก่อตั้งลูกเสือทั้งสองอย่างแทนความพยายามที่จะสร้างรูปแบบของเพศเป็นแนวทางในการสร้างปรับปรุงสังคมทางด้านจริยธรรม การวิเคราะห์ชี้ให้เห็นถึงความคิดเกี่ยวกับการรับและการให้และอำนาจหน้าที่ด้านจริยธรรมจะแตกต่างกันในชุมชนของลูกเสือทั้งสองเพศ

ราสกอฟ (Raskoff. 1994 : Abstract) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับอาสาสมัครในการลูกเสือหญิงการเก็บรวบรวมข้อมูลได้มาจากสัมภาษณ์ลูกเสือหญิง ลูกเสือชาย และผู้ให้การสนับสนุน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลชี้ให้เห็นว่าอาสาสมัครใช้องค์กรเพื่อสร้างอำนาจและควบคุมชีวิตตนเอง โดยตระหนักถึงการมีส่วนร่วมและผลสำเร็จที่ได้เกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น และความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง อาสาสมัครมีอำนาจเป็นกลุ่ม พัฒนาทักษะในด้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอาสาสมัคร ผู้ที่ใช้องค์กรลูกเสือหญิงสร้างค่านิยมของเพศเอง โดยใช้คำแนะนำขององค์กรในเรื่องความเสมอภาคและความแตกต่าง

พรอดเตอร์ (Proctor, 1995 : Abstract) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเพศ ชนชั้น และนโยบายของการแนะนำการลูกเสือในสงครามภายในอังกฤษ งานวิจัยได้ผลในเรื่อง การเข้าใจว่าองค์กรมวลชนปฏิบัติอย่างไร ให้วัตถุประสงค์ที่มีความหมายขณะเดียวกันก็สร้างสรรค์ ช่องว่างซึ่งกลุ่มหนุ่มสาว ทำให้เต็มไปด้วยวิสัยทัศน์ส่วนบุคคล งานวิจัยนี้สอบถามความหมายของเพศจากวัยรุ่น โดยการตรวจสอบจากการตั้งกลุ่มของมวลชนในช่วงสงครามภายใน คือ ลูกเสือและเนตรนารี จนกลายเป็นองค์กรอาสาสมัครวัยรุ่นที่ใหญ่ที่สุดในอังกฤษและในโลก ในช่วงปี ค.ศ. 1920 – 1930 ลูกเสือและเนตรนารีระงับความกลัวของผู้ใหญ่เกี่ยวกับเรื่องข้อขัดแย้งระหว่างชนชั้น และการละเมิดทางเพศ

จากเอกสารวรรณกรรมที่นักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอ และเผยแพร่ของนื่องานวิจัยต่างประเทศจะเห็นได้ว่าเป็นการศึกษาที่เกี่ยวกับคุณลักษณะ ที่ดีของเด็ก การก่อตั้งลูกเสือโดยประเทศอังกฤษเป็นประเทศแรก ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ 2 และประเทศไทยเป็นประเทศที่ 3 รวมทั้งยังกล่าวถึงสิทธิความเสมอภาคของลูกเสือและเนตรนารี ในรูปของอาสาสมัคร ความสามัคคี สิ่งแวดล้อม ตลอดจนความขัดแย้งระหว่างชนชั้น ซึ่งกิจกรรมลูกเสือสามารถที่จะช่วยระงับยับยั้งได้สามารถร้อยรัดกับวัตถุประสงค์คณะลูกเสือแห่งชาติที่ว่า “เพื่อให้ลูกเสือพัฒนาทางกาย สติปัญญา จิตใจ และศีลธรรม ให้เป็นพลเมืองดีมีความรับผิดชอบ ช่วยสร้างสรรค์สังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า ความสงบสุขและความมั่นคงของประเทศชาติ” กิจกรรมเหล่านี้ล้วนเป็นกระบวนการจัดกิจกรรมลูกเสือที่ควรได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพเยาวชนต่อไป

4. สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา เรื่อง การศึกษากระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีแนวคิดและหลักการที่สำคัญ 2 ประการ ได้แก่ 1) ขนาดกองลูกเสือในสถานศึกษา แบ่งได้ 2 ประเภท คือ สถานศึกษาที่มีกองลูกเสือสำรอง กองลูกเสือสามัญ และ/หรือ กองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติรวมกันไม่เกิน 6 กอง ในสถานศึกษา

เป็นกองลูกเสือขนาดเล็กและสถานศึกษาที่มีกองลูกเสือสำรอง กองลูกเสือสามัญ และ/หรือกองลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ตามข้อบังคับของคณะลูกเสือแห่งชาติรวมกันเกิน 6 กอง ในสถานศึกษาเป็นกองลูกเสือขนาดใหญ่ สรุปได้ว่า ขนาดของกองลูกเสือที่ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงาน ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีกองลูกเสือขนาดเล็ก และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีกองลูกเสือขนาดใหญ่ และ 2) แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือ สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 ชั้น ได้แก่ การวางแผนกิจกรรมลูกเสือ การจัดองค์การกิจกรรมลูกเสือ การใช้ภาวะผู้นำกิจกรรมลูกเสือ และการควบคุมกิจกรรมลูกเสือ